

PLAN ODNOWY WSI GRODZIEC

NA LATA 2023 – 2035

Opracowanie: Zdzisław Adamski, Łucja Furman, Jan Karpa, Krzysztof Kleszcz,

Ryszard Olearczyk

Ilustracje: Łucja Furman

Zatwierdzony Uchwałą Zebrania wiejskiego z dnia 29.03.2023 r.

Spis treści:

A. Kluczowe przesłanki rozwoju i odnowy wsi Grodziec

1. Wstęp
2. Układ tez, stwierdzeń opisowych oraz priorytetów i celów rozwoju i odnowy

B. Charakterystyka miejscowości

1. Rys historyczny
2. Położenie i warunki geograficzne
  - 2.1 Klimat
3. Sfera społeczna
  - 3.1 Ludność
  - 3.2 Kultura
  - 3.3 Sport
  - 3.4 Oświata
  - 3.5 Służba zdrowia
  - 3.6 Bezpieczeństwo publiczne
  - 3.7 Kościoły
4. Infrastruktura techniczna
  - 4.1 Zaopatrzenie w wodę
  - 4.2 Kanalizacja i oczyszczalnia ścieków
  - 4.3 Utylizacja odpadów stałych
  - 4.4 Energetyka
  - 4.5 Telekomunikacja
  - 4.6 Komunikacja
5. Sfera gospodarcza
6. Rolnictwo
7. Leśnictwo
8. Flora i fauna

C. Bilans strategiczny wsi Grodziec (analiza SWOT)

1. Silne strony
2. Słabe strony
3. Szanse

4. Zagrożenia

D. Priorytety rozwoju i odnowy wsi Grodziec

I. Innowacyjna wieś z aktywnymi mieszkańcami

1. Wstęp
2. Budowanie społeczeństwa informacyjnego
3. Rozwój społeczeństwa obywatelskiego

II. Zapewnienie dogodnych warunków życia

1. Wstęp
2. Wzmocnienie potencjału ludnościowego i aktywacja zawodowa
3. Korzystne warunki zamieszkania i rozwoju
4. Rewitalizacja wsi Grodziec i jej odnowa
5. Tworzenie warunków do realizacji potrzeb kulturalnych społeczności wsi
6. Zachowanie, popularyzacja i wykorzystanie walorów przyrodniczo-krajobrazowych wsi Grodziec

III. Rozbudowa i modernizacja infrastruktury wsi Grodziec

1. Wstęp
2. Podniesienie standardu infrastruktury komunikacyjnej.
3. Dostępność mediów technicznych
4. Ochrona zasobów wód powierzchniowych
5. Ochrona powietrza oraz ochrona przed hałasem i wibracjami
6. Gospodarka odpadami i ściekami

IV. Aktywacja gospodarcza wsi z zachowaniem zrównoważonego i harmonijnego rozwoju oraz atrakcyjne dla inwestycji i zamieszkania tereny wsi

1. Wstęp
2. Rozwój sektora usług
3. Budowa obwodnicy wsi Grodziec i zmiana przebiegu drogi krajowej nr 46, jako oś rozwoju gospodarczego wsi i jej odnowy
4. Wzrost atrakcyjności inwestycyjnej wsi
5. Turystyka jako element rozwoju i odnowy wsi
6. Harmonijny rozwój przestrzenny
7. Podniesienie atrakcyjności wsi
8. Poprawa zagospodarowania i kształtowanie warunków życia

E. Powszechność odnowy wsi i sterowanie jej rozwojem

F. Inwentaryzacja zasobów służących odnowie miejscowości

G. Wizja rozwoju wsi – planowane zadania inwestycyjne i przedsięwzięcia aktywizujące społeczność Grodzca na lata 2009-2020

Spis ilustracji:

1. Ulica Klasztorna – aleja spacerowa
2. Centrum wsi – pomnik *Polakom wypędzonym z Kresów wschodnich*

A. KLUCZOWE PRZESŁANKI ROZWOJU I ODNOWY WSI GRODZIEC

1. Wstęp

Narodowy Plan Rozwoju (NPR), Krajowa Strategia Rozwoju Regionalnego i Krajowy Plan Odbudowy są kompleksowymi programami rozwoju społeczno-gospodarczego w zakresie dostępu do środków funduszy strukturalnych z uwzględnieniem regionalnych i lokalnych wizji oraz kierunków rozwoju. W związku z powyższym Plan odnowy wsi Grodziec opierać się będzie na diagnozie i bilansie strategicznym miejscowości, czyli na zestawieniu szans i zagrożeń rozwojowych oraz na identyfikacji silnych i słabych stron a jednocześnie określać będzie pola strategiczne oraz wizję rozwoju przy ustalonych priorytetach i celach. Plan odnowy miejscowości przekłada priorytety rozwoju i strategiczne cele na ustalenia o charakterze operacyjnym. Wskazuje sposoby monitorowania realizacji i wymienia działania, które leżą w kompetencjach samorządu lokalnego oraz wskazuje te, których realizacja zależeć będzie w zdecydowanym stopniu od podmiotów zewnętrznych, samorząd lokalny pełniłby funkcje postulatywne i negocjacyjne.

Podsumowując, Plan odnowy wsi Grodziec opierać się będzie na analizie wyjściowej i przyszej sytuacji wsi Grodziec, z uwzględnieniem sprawdzonych zasad, takich jak:

1. wykorzystanie zewnętrznych sposobności i silnych stron miejscowości,
2. wykorzystanie innowacyjnych rozwiązań gospodarczych i rezygnacja ze „starego” myślenia,
3. poszukiwanie sposobności i dążenie do eliminacji zewnętrznych zagrożeń,
4. wykorzystanie dogodnych sposobności i uwarunkowań zewnętrznych dla realizacji nowych wizji i kierunków rozwoju,
5. poszukiwanie sposobów przetrwania i minimalizacji skutków stanów kryzysowych i pojawiających się barier rozwojowych.

Niniejszy zapis programu rozwoju i odnowy wsi Grodziec nie stanowi dokumentu zamkniętego. Dzięki wprowadzonemu systemowi monitoringu i oceny realizacji założeń oraz kierunków program rozwoju i odnowy wsi będzie możliwe szybkie reagowanie w przypadku działań nie przynoszących oczekiwanych efektów oraz wprowadzanie zapisów korygujących.

2. Układ tez, stwierdzeń opisowych oraz priorytetów i celów rozwoju i odnowy

1. Pozycja konkurencyjna wsi Grodziec jest kształtowana przez przynależność do gminy Ozimek i do jednej z trzech charakterystycznych stref struktury funkcjonalno-przestrzennej województwa opolskiego, a mianowicie do strefy centralnej, obejmującej Opole i powiaty opolski i krapkowicki.
2. Wieś Grodziec, pomimo że zamieszkała w większości przez potomków wysiedleńców powojennych spod Lwowa i okolic Stanisławowa oraz ludność napływową z centralnych województw Polski po 1945 roku, jest miejscowością zróżnicowaną kulturowo, aczkolwiek z jednoznacznie wybijającą się i kultywowaną tradycją charakterystyczną dla ludności kresowej. Wieś wyróżnia się wysokim poziomem tożsamości, która w połączeniu z etosem pracy i samoorganizacją mieszkańców tworzy cenny kapitał. Jednak struktura wiekowa ludności ulega niekorzystnym zmianom – wzrasta liczba osób w wieku poprodukcyjnym a zmniejsza się udział ludzi młodych. Struktura zatrudnienia mieszkańców wsi charakteryzuje się niskim udziałem zatrudnienia w rolnictwie i sektorze usług oraz wysokim udziałem zatrudnienia poza miejscem zamieszkania. Wieś nierzadko pełni funkcję sypialni, i nie jest miejscem pracy. Priorytetem staje się powstrzymanie negatywnych tendencji demograficznych i zahamowanie migracji osób młodych, poprzez zapewnienie dogodnych warunków, decydujących o jakości życia a związanych z pracą, odpoczynkiem i mieszkaniem w bezpiecznym i czystym środowisku.
3. Przeciętą atrakcyjność inwestycyjną i średni poziom rozwoju społeczno-gospodarczego zmusza do włączenia się w konkurowanie o inwestycje i przedsięwzięcia gospodarcze przyspieszające rozwój i odnowę wsi Grodziec. Wyznaczenie nowych terenów inwestycyjnych staje się priorytetowym celem rozwojowym.
4. Przewaga gruntów klasy V i VI wpływa na niezadowalającą jakość rolniczej przestrzeni produkcyjnej i na niską wydajność produkcji wysokotowarowej, a to wymaga podjęcia działań przyspieszających zmiany w kierunku np. rozwoju ekologicznej produkcji rolniczej przyzagrodowej w powiązaniu z agroturystyką i trwałą tendencją wzrostową sektora usług. Obszar wsi charakteryzuje się ciepłym klimatem a okres wegetacyjny roślin może trwać 200-225 dni w roku.

5. Liczne lasy i obszary chronionego krajobrazu mogą cieszyć się zainteresowaniem wśród zwolenników agroturystyki, turystyki pieszej czy rowerowej. Jednak brak informacji turystycznej i infrastruktury wypoczynku i rekreacji oraz bardzo skromna sieć miejsc noclegowych zdecydowanie obniża atrakcyjność wsi Grodziec.
6. Obszar wsi Grodziec charakteryzuje się stosunkowo dobrym standardem indywidualnej zabudowy i wyposażenia budynków mieszkalnych. Natomiast standard przestrzeni publicznej jest niezadowalający. Brakuje wyodrębnionych terenów rekreacji i wypoczynku oraz zadbanej przestrzeni publicznej ogólnodostępnej o przeznaczeniu rekreacyjnym, z odpowiednim klimatem ekologicznym. Dziś koniecznością staje się przeprowadzenie rewitalizacji i odnowy terenów zielonych wzdłuż rzeki Białka w zabytkowej części zabudowy mieszkaniowej. Ochrona, utrzymanie i kształtowanie tej przestrzeni publicznej ogólnodostępnej przyczyni się do poprawy warunków zamieszkania, estetyki i atrakcyjności wsi. Byłby to proces wyjścia ze stanu kryzysowego obszarów zdegradowanych, mający na celu poprawę jakości życia społeczności lokalnej włączającej się we wdrażanie rewitalizacji.
7. Infrastruktura komunalna charakteryzuje się wysokim poziomem dostępności do sieci wodociągowej i kanalizacji ściekowej. Za w miarę uporządkowany należy uznać sektor gospodarki odpadami. Natomiast wydatki na ochronę środowiska i ochronę zdrowia mieszkańców i ich mienia (budynków) w obrębie wsi Grodziec są niewystarczające. Ze względu na ponadnormatywny całodobowy hałas i wibracje powodowane tranzytem pojazdów samochodowych, w tym pojazdów ciężarowych, całość zabudowy mieszkaniowej należałoby objąć rewitalizacją akustyczną budynków ze względu na ochronę zdrowia ludzi. Ocena oddziaływania na środowisko wsi i jej istniejące zagospodarowanie ujęta w *Przełądzie ekologicznym dla drogi krajowej nr 46 na odcinku miejscowości Grodziec, gmina Ozimek*, przedłożonym Wojewodzie Opolskiemu przez Generalną Dyрекcję Dróg Krajowych i Autostrad (GDDKiA) w dniu 22.02.2006 r. jednoznacznie określa problem w odniesieniu do art. 135 ust. 1 „*Prawa ochrony środowiska*”, gdy nie mogą być dotrzymane standardy jakości środowiska poza terenem tranzytowej trasy transportowej, a mianowicie:
  - „Należy stwierdzić, iż cała zabudowa miejscowości Grodziec, z nielicznymi wyjątkami w postaci pojedynczych budynków znajdujących się przy bocznych

uliczkach (np. przy ul. Tartacznej) znajduje się pod wpływem hałasu większego niż 60dB(A), a tym samym nie są tutaj spełnione standardy jakości środowiska w zakresie immisji hałasu komunikacyjnego.”

- „Przekroczenia jakie tutaj występują wynoszą od 4-15dB(A) w zależności od lokalizacji budynku. W większości przypadków przekroczenia 4-15dB(A) występują przy zabudowie po północnej stronie drogi, a od 4-10dB(A) po stronie południowej.”
- „Zastosowanie ekranów akustycznych na odcinku drogi nr 46 w miejscowości Grodziec nie jest możliwe, gdyż bezpośrednio z ulicy są wjazdy na teren posesji. Zatem ekran taki, nie mając ciągłości, ze względu na przerwy na wjazdy bramowe co 10-15 m, nie stanowiłby skutecznego urządzenia ochrony środowiska i jego realizacja straciłaby sens.”
- „W kontekście powyższych faktów należy stwierdzić, iż obecnie nie ma skutecznych i ekonomicznie uzasadnionych metod minimalizacji oddziaływania akustycznego drogi krajowej nr 46 na odcinku miejscowości Grodziec przy zachowaniu jej przebiegu przez środek miejscowości. Natomiast rozwiązaniem najbardziej skutecznym, które pozwoli zarówno ograniczyć uciążliwość drogi dla środowiska jak i przywrócić jej charakter drogi obsługującej ruch pieszy i komunikacji obszarów przyległych, jest realizacja planowanej obwodnicy.”
- „Na podstawie wyników niniejszego przeglądu, w części dotyczącej oddziaływania akustycznego drogi krajowej nr 46 na tereny chronione zabudowy mieszkaniowej w miejscowości Grodziec należy stwierdzić, iż jest to ta forma negatywnego oddziaływania, która wymaga podjęcia dalszych kroków w celu ochrony zdrowia mieszkańców”
- „Jednakże powyższa sytuacja nie wyczerpuje wymagań, przytoczonego wcześniej, przepisu art. 135 ust.1, gdyż pozostają jeszcze do rozważenia rozwiązania dotyczące bezpośrednio obiektów mieszkalnych i innych przeznaczonych na stały pobyt ludzi. Zakres takich rozwiązań i związane z nimi środki finansowe, które powinny być przeznaczone na realizację są przedmiotem programu ochrony przed hałasem, który po uchwaleniu przez właściwą radę staje się dokumentem prawa miejscowego. Jeżeli po zrealizowaniu programu ochrony przed hałasem nie zostaną zapewnione odpowiednie standardy jakości środowiska w zakresie warunków akustycznych, bądź też nie zostanie zrealizowana obwodnica, wówczas

należy podjąć działania mające na celu ustanowienie obszaru ograniczonego użytkowania.”

- „Jedynym skutecznym, a zatem i uzasadnionym rozwiązaniem, jest realizacja obejścia drogowego miejscowości Grodziec.
8. Uzgodniona trasa obwodnicy, z rezerwacją terenów w 2015 r. przebiega po północnej stronie miejscowości i została wpisana i oznaczona w Miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego wsi Grodziec, przyjętym Uchwałą RM w Ozimku nr XXXIV/216/17 z dnia 27 lutego 2017 r. Wsi należy przywrócić jej charakter, zgodnie ze społecznym i gospodarczym przeznaczeniem terenu. Wieś, jako dobro wspólne, podlega ochronie prawnej. Przy odwołaniu realizacji obwodnicy tranzyt pojazdów nadal byłby prowadzony środkiem miejscowości, co jednoznacznie należy kojarzyć ze znaczącą barierą rozwojową i ograniczeniami dla terenów sąsiadujących z drogą krajową, z jednoznacznym procesem postępującej dewastacji istniejącego zagospodarowania i naruszania konstrukcji budynków, również tych ujętych w ewidencji zabytków. Budynki mieszkalne i zagrodowe niepodpiwniczone wybudowane zostały w przeważającej większości na przełomie XIX i XX wieku w technologii niegwarantującej teraz (przy występującym oddziaływaniu hałasu i wibracji) bezpieczeństwa konstrukcji i skutecznej ochrony przed hałasem i wibracjami. Postępująca dewastacja grozi nieodwracalnymi zmianami. Negatywne oddziaływanie hałasu i wibracji uniemożliwia pracę, odpoczynek i sen w zadowalających warunkach w miejscu przebywania ludzi. Wieś Grodziec założona w 1752 r. jako kolonia husytów z Czech stanowi historycznie ukształtowany ruralistyczny układ przestrzenny wzdłuż osi wodnej ciek naturalnego Białka, z pasami zieleni kształtowanej i historycznym układem dróg oraz mostów na cieku, tradycyjną linią zabudowy i usytuowaniem zagród. W ciągu ulicy Częstochowskiej rozbudowanej i przekwalifikowanej na drogę krajową klasy GP (główną ruchu przyspieszonego) stwierdza się występowanie wielu obiektów nieruchomości ujętych w gminnej ewidencji zabytków, natomiast cała miejscowość Grodziec leży w strefie „B” pośredniej ochrony konserwatorskiej i w strefie „K” - ochrony krajobrazu kulturowego, obejmującej obszar, na którym obowiązują ograniczenia, zakazy, nakazy mające na celu ochronę znajdujących się na tym obszarze zabytków zgodnie z Programem Opieki nad Zabytkami gminy Ozimek na lata 2021-2024, przyjętym Uchwałą Rady Miejskiej Nr XLI/369/21. Strefy te uwzględniono i

oznaczono w części opisowej i graficznej miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla wsi Grodziec z dnia 27 lutego 2017 r. Strefy określają takie cele jak:

- ochronę krajobrazu naturalnego związanego przestrzennie z historycznym założeniem wsi Grodziec w osi cieków Białka;
- ochronę historycznego układu dróg, przebiegów cieków wodnych i zespołów zieleni;
- utrzymanie wykształconego sposobu parcelacji gruntów i form ich użytkowania, co jest nierozdzielnie związane z historią osadnictwa na tym terenie.

Ponadto cały obszar miejscowości znajduje się w zasięgu Obszaru Chronionego Krajobrazu – Lasy Stobrawsko-Turawskie. Ochronie podlegają stare drzewostany rosnące w liniach rozgraniczających drogi krajowej, i na terenach przyległych do cieków Białka przy ul. Częstochowskiej. W tym kontekście szczególną uwagę należy zwrócić na fakt niekontrolowanego spływu zasolonych i zanieczyszczonych wód opadowych i roztopowych do przydrożnego naturalnego cieków wodnych Białka z drogi krajowej nr 46 przebiegającej środkiem miejscowości. Istnieje realne niebezpieczeństwo wystąpienia poważnej awarii w przypadku kolizji pojazdów przewożących ładunki niebezpieczne i w efekcie skażenie wód powierzchniowych i gleby.

9. Pomimo że droga krajowa nr 46 przebiegająca środkiem miejscowości jest najważniejszym połączeniem drogowym stanowiącym część Transeuropejskiej Sieci Transportowej (TEN-T) należy dążyć do budowy obejścia tranzytowego miejscowości Grodziec ze względu na negatywne oddziaływanie tranzytu ciężkich pojazdów na stan dziedzictwa kulturowego wsi, zdrowie mieszkańców i istniejące zagospodarowanie wsi, a także ze względu na wymieszanie ruchu tranzytowego z lokalnym, co stwarza poważne zakłócenia w obsłudze terenów w sąsiedztwie drogi krajowej nr 46 i w komunikacji lokalnej na powiązaniach dróg gminnych publicznych z drogą krajową.
10. Zaistniała konieczność wyrównania ukształtowanych historycznie dysproporcji i zapóźnień rozwojowych rodzi potrzebę umacniania inicjatyw i działań przyspieszających rozwój wsi Grodziec. Uwzględnienie w programie rozwoju i odnowy wsi Grodziec postulatów niwelujących lukę infrastrukturalną i komunikacyjną umożliwi przyspieszenie rozwoju zgodnego z parametrami europejskimi.

B.CHARAKTERYSTYKA MIEJSCOWOŚCI

1. RYS HISTORYCZNY

Początki wsi Grodziec sięgają 1751 r., kiedy to ustalono lokalizację miejscowości w lesie krasiejowskim na wschód od Opola. W 1752 r. przystąpiono do budowy wsi na polecenie króla pruskiego Fryderyka II. Król prowadząc zaborcze wojny dążył do nowoczesnego uzbrojenia armii, poszukiwał więc miejsca na rozwój nowoczesnego przemysłu: hut żelaza, odlewni, walcowni, kuźni, dlatego zaproponował czeskiemu ewangelickiemu kaznodziei Wacławowi Blanickemu założenie kolonii czeskiej. Propozycja trafiła na podatny grunt, ponieważ husyci szukali schronienia przed prześladowaniem religijnym Habsburgów. Osadę nazwano Bedřichův Hradec – na cześć króla Fryderyka (hradec- to po czesku osada), po niemiecku Fredrichsgraetz. Nadleśniczy Rehdantz przydzielił parcele pierwszym 60 kolonistom. Każdy otrzymał 1 i ćwierć morgi ogrodu, 12 mórg ziemi ornej oraz 3 i ćwierć morgi łąki. Domy budowali sami, otrzymali także 20 talarów pożyczki do spłacenia w ciągu trzech lat. W 1756 roku było 72 zagrodników w 48 budynkach drewnianych. Budynek mieszkalny, chlew i stodoła krył jeden dach pokryty gontem. Wszystkie domy stały szczytem do drogi wiejskiej. Król przeznaczył 565 talarów na uregulowanie ciek naturalnego płynącego przez wioskę wioskę, który służył mieszkańcom, m.in. odwadniając podmokłe tereny uprawne. Również nazwy pól (lub dróg), które zachowały się w języku czeskim do 1945 mówią o bagnach i obszarach wodnych. Osadnicy otrzymali koncesję na prowadzenie palarni i młyna, z których dochód przeznaczony był na utrzymanie kościoła i szkoły.

W 1770 roku było już 87 zagrodników, a między nimi 64 rzemieślników, w tym 32 tkaczy i 7 szewców. W listopadzie 1767 roku stanął kościół z muru pruskiego, w stanie surowym miał on 225 m² z chórem, ale bez wieży. Wybudowano też plebanię oraz szkołę. W 1845 r. uczył w niej 1 nauczyciel i 1 pomocnik nauczyciela. W 1861 r. do szkoły uczęszczało 243. dzieci. Kolonię Fredrichsgraetz zamieszkiwali rzemieślnicy, przeważnie tkacze i szewcy. W 1770 roku wioska posiadała 2300 mórg użytkowej ziemi. Każdy kolonista miał około 23 mórg. Od początku istnienia Huty Małapanew w Ozimku, wielu mieszkańców tej osady pracowało dla huty. Wielu było też w lesie węglarzami albo pracowało w zakładzie przy produkcji żelaza. Nie omijały wsi klęski żywiołowe, w 1894 i 1904 roku w pożarach spłonęła połowa starych drewnianych budynków z czasów fryderycjańskich. Ludność w przeważającej części posługiwała się językiem czeskim, dopiero od 1920 do 1925 roku

datuje się wzrost znajomości języka niemieckiego. W 1910 r. obszar Grodzca wynosił 1062 ha, były tam 203 budynki mieszkalne.

W roku 1945, po II wojnie światowej, Czesi opuścili wieś, natomiast w ramach powojennych wysiedleń z Kresów Wschodnich przybyła tu ludność polska z okolic Lwowa oraz z okolic Tarnopola. Miejscowości nadano też nową nazwę Grecz, zmienioną następnie na Grodzice i ostatecznie na Grodziec.

2. POŁOŻENIE I WARUNKI GEOGRAFICZNE

Grodziec położony jest w środkowo-wschodniej części województwa opolskiego na terenie gminy Ozimek wzdłuż drogi krajowej Kłodzko-Opole-Częstochowa-Szczekociny w odległości 26 km od Opola. Sołectwo leży na Nizinie Śląskiej na pograniczu Obszaru Chronionego Krajobrazu Lasów Stobrawskich. Wieś jest jedną z 11 wiosek w gminie Ozimek, leży w sąsiedztwie wsi Chobie i Mnichus, należącymi do parafii rzymskokatolickiej w Groźcu.

2.1 Klimat

Grodziec położony jest w regionie klimatu podgórskich nizin i kotlin i posiada cechy klimatu umiarkowanego- przejściowego.

Warunki klimatyczne cechują:

- niewielkie zróżnicowanie temperatur
- krótka i łagodna zima
- średnie roczne sumy opadów 600-650 mm
- krótki okres wegetacji

3. SFERA SPOŁECZNA

3.1 Ludność

Ludność Grodzca to w większości potomkowie wysiedleńców powojennych z terenu Biłki Szlacheckiej i Biłki Królewskiej niedaleko Lwowa, którzy przybyli tutaj dokładnie 23 kwietnia 1945 roku. W czerwcu tegoż roku dołączyły do nich nieliczne rodziny z Jeziernej, ponadto osiedliła się tu grupa ludności z wieluńskiego – powracająca z robót przymusowych w Niemczech. Obecnie Grodziec zamieszkuje 1368 osób (stan na 16.03.2023 r.).

3.2 Kultura

Na terenie Grodzca powstały dwa zespoły śpiewacze „Grodziec” (1975 rok) i „Jutrzenka” (1980 rok), występujące w ludowych strojach, wykonujące polskie pieśni ludowe z Kresów. Równocześnie działa tutaj zespół muzyczny „Eliot”, grający popularną muzykę rozrywkową,

występujący na festynach i uroczystościach rodzinnych. Na terenie sołectwa znajduje się filia Biblioteki Publicznej w Ozimku, mieszcząca się w świetlicy wiejskiej „Pawilon” przy placu Haliny Gładkovej. W szkole, w grudniu 2004 r. powstała Izba Regionalna z ciekawym zbiorem eksponatów z dawnych lat.

„Jutrzenka” przed występem z okazji „Dni Grodzca”

Zespół „Grodziec” podczas występu z okazji „Dni Grodzca”

3.3 Sport

Na terenie sołectwa działa klub sportowy „LZS Grodziec” rozgrywający mecze piłki nożnej w klasie B, na stadionie usytuowanym przy ul. Polnej. Obiekt wyposażony jest w zaplecze socjalne.

3.4 Oświata

Na terenie sołectwa funkcjonuje Zespół Szkolno-Przedszkolny im. Mikołaja Kopernika, gdzie uczęszczają także dzieci z sąsiednich sołectw Chobia i Mnichusa. Szkoła jest dobrze wyposażona w urządzenia dydaktyczne, oferuje zajęcia z języków obcych (angielski,

niemiecki). W nowym, oddanym do użytku w 2022 r. budynku przedszkola mogą odbywać się zajęcia dwóch 25 osobowych grup.

3.5. Służba Zdrowia

Na terenie sołectwa nie ma Ośrodka Zdrowia, mieszkańcy korzystają z usług Niepublicznego Zakładu Opieki Zdrowotnej w Ozimku lub innych miastach.

3.6 Bezpieczeństwo publiczne

Najbliższy Posterunek Policji znajduje się w Ozimku przy ulicy Wyzwolenia 14, terytorialnie obejmujący teren całej gminy. W Groźcu nie ma Ochotniczej Straży Pożarnej najbliższa znajduje się w Chobiu.

3.7 Kościoły

Na terenie sołectwa znajduje się neogotycki kościół z 1891 r. pod wezwaniem Matki Boskiej Częstochowskiej i św. Wojciecha wpisany do Rejestru Zabytków pod poz. 88/2009. Natomiast w Rejestrze Zabytków Ruchomych pod poz. Ks.B.t.V-731/1- 6/82 z 30.08.1982 r. wpisano wyposażenie kościoła parafialnego.

4. INFRASTRUKTURA TECHNICZNA

4.1. Zaopatrzenie w wodę

Na terenie sołectwa funkcjonuje wodociąg z ujęcia wody podziemnej w Mnichusie. Obecnie do sieci wodociągowej podłączone są wszystkie gospodarstwa domowe. Woda jest uzdatniana w Stacji Uzdatniania funkcjonującej przy ujęciu wody podziemnej w Mnichusie od 1994 r.

Kompleks objęty jest strefą ochronną wód podziemnych określoną w Miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego dla wsi Grodziec

4.2. Kanalizacja i oczyszczanie ścieków

Na terenie gminy Ozimek, w Przedsiębiorstwie Gospodarki Komunalnej i Mieszkaniowej w Antoniowie znajduje się oczyszczalnia ścieków, do której odprowadzane są ścieki z gospodarstw domowych. Na odcinku zabudowy wzdłuż ulicy Częstochowskiej istnieje jednostronna kanalizacja deszczowa podchodnikowa.

4.3. Utylizacja odpadów stałych

Sprawy utrzymania czystości i porządku w obrębie sołectwa reguluje Regulamin utrzymania czystości i porządku na terenie Gminy Ozimek, przyjęty Uchwałą NR XXIV/225/20 Rady Miejskiej w Ozimku z dnia 28 września 2020 r.

4.4. Energetyka

Wszystkie gospodarstwa wyposażone są w instalacje elektryczną. Sołectwo obsługiwane jest przez przedsiębiorstwo energetyczne zajmujące się dystrybucją energii. Dystrybucja odbywa się poprzez linie napowietrzno-kablowe średniego i niskiego napięcia.

4.5. Telekomunikacja

Gmina Ozimek obsługiwana jest przez Rejon Telekomunikacji w Opolu. Istnieje możliwość podłączenia do stacjonarnej sieci telekomunikacyjnej. Obecnie powszechne stało się korzystanie z telefonii komórkowej i z sieci światłowodowej obsługującej Internet.

4.6. Komunikacja

Przez teren sołectwa Grodziec przebiega droga krajowa nr 46 Kłodzko-Opole-Częstochowa-Szczekociny kategorii GP – główna ruchu przyspieszonego, droga powiatowa Grodziec-Zębówice oraz drogi gminne: ul. Brzozowa, ul. Dolna, ul. Klasztorna, ul. Krótka, ul. Kwiatowa, ul. Leśna, ul. Ogrodowa, ul. Polna, ul. Robotnicza, ul. Słoneczna, ul. Spacerowa.

Na terenie sołectwa nie ma linii kolejowej, usługi w zakresie przewozu świadczy PKS Opole oraz prywatne linie autobusowe Jeziorowski z Wielowisi i LUZ z Opola. Ponadto z inicjatywy gminnych władz samorządowych uruchomiono gminne przewozy „za złotówkę” pomiędzy sołectwami. Gmina Ozimek przygotowuje się do budowy ścieżek rowerowych, mających połączyć Grodziec z Ozimkiem, Ozimek z Dębską Kuźnią. Budowa ścieżek na powyższych odcinkach umożliwiłaby bezpieczny dojazd rowerem z Grodzca do Opola.

5.SFERA GOSPODARCZA

Wieś Grodziec jest ośrodkiem gospodarczym, w którym sukcesywnie rozwija się przedsiębiorczość w sektorze prywatnym, zwłaszcza firm osób fizycznych, prowadzących działalność gospodarczą.

Wieś Grodziec jest ośrodkiem gospodarczym, wykazującym wysoką dynamikę rozwoju, mierzoną liczbą podmiotów gospodarczych wpisanych do ewidencji w Urzędzie Miasta i Gminy.

Zestawienie jednostek świadczących swe usługi w Grodźcu w roku 2023.

1.USŁUGI HANDLOWE	Suma
Sklepy spożywcze	2
Restauracje, kawiarnie, bary	2
Sprzedaż podzespołów komputerowych	2
2. USŁUGI OŚWIATOWO-KULTURALNE	
Szkoły podstawowe	1
Przedszkola	1
Punkty biblioteczne	1
Parafia Rzymsko-Katolicka	1
Zespoły muzyczne	1
3.USŁUGI ARTYSTYCZNE	2
4.USŁUGI EDUKACYJNE	2
5. USŁUGI STOLARSKIE	2
6. DORADZTWO TECHNICZNE	2
7. USŁUGI TRANSPORTOWE	1
8. USŁUGI SPORTOWE I REKREACYJNE	1
9. PRZETWÓRSTWO, HODOWLA I UPRAWA	3
10. MEDYCYNA I OCHRONA ZDROWIA	4
11. USŁUGI REMONTOWE, BUDOWLANE, CIEPLNE, ELEKTRYCZNE, WODNO-KANALIZACYJNE	8
12. MECHANIKA SAMOCHODOWA	4
13. USŁUGI FINANSOWE	1
14. USŁUGI KOSMETYCZNE	1
15. USŁUGI BRANŻY ZWIĄZANEJ Z METALEM	4
16. USŁUGI INNE	5
RAZEM	56

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z CEIDG.

6. ROLNICTWO

Struktura użytkowania gruntów:

<i>Sołectwo</i>	<i>Gruntu orne</i> <i>ha</i>	<i>Sady</i> <i>ha</i>	<i>Łąki</i> <i>ha</i>	<i>Pastwiska</i> <i>ha</i>	<i>Lasy</i> <i>ha</i>	<i>Pozostałe</i> <i>grunty ha</i>
Grodziec	213,47	0,54	291,95	4,13	1258,68	252,70

7. LEŚNICTWO

Powierzchnię leśną stanowią lasy państwowe należące do Nadleśnictw: Opole i Strzelce Opolskie oraz lasy prywatne. Typy siedliskowe są zróżnicowane i powstały w zależności od typów gleb. Panującymi gatunkami w drzewostanie są : sosna, jodła a gatunkami towarzyszącymi: brzoza, osika, dąb.

8. FLORA I FAUNA

Teren gminy Ozimek obfituje w chronione i rzadkie gatunki roślin. Na terenie sołectwa Grodziec rośnie Widłak Jałowcowaty (*Lycopodium clavatum*) oraz rosziczka okrągłolistna (*Drosera rotundifolia*). Również świat zwierząt obfituje w wiele rzadkich gatunków. W Grodźcu można spotkać np. wydrę (*Lutra Lutra*).

C. BILANS STRATEGICZNY WSI GRODZIEC (ANALIZA SWOT)

1. SILNE STRONY

- korzystne położenie w strefie centralnej województwa opolskiego i powiecie opolskim;
- walory krajoznawczo-turystyczne (lasy, czyste powietrze) i położenie w zasięgu Obszaru Chronionego Krajobrazu Lasy Stobrawsko-Turawskie;
- potencjalne tereny pod rekreację i wypoczynek;
- potencjał nowych terenów inwestycyjnych;
- infrastruktura techniczna oraz dobry standard zabudowy i wyposażenia budynków mieszkalnych;

- wysoki poziom dostępności do sieci wodociągowej, kanalizacji ściekowej, sieci energetycznej, telekomunikacyjnej i internetowej;
- uporządkowana gospodarka odpadami;
- kultura, dziedzictwo kulturalne, religijne (sanktuarium Maryjne), osadnicze i przyrodnicze;
- potencjał ludzki i wysoki poziom tożsamości;
- zachowany dorobek pokoleniowy;
- otwarta społeczność lokalna na innowacyjność rozwiązań gospodarczych;
- obiekt „Kuźnia” i świetlica wiejska „Pawilon” – miejsca spotkań i integracji społeczności.

2. SŁABE STRONY

- dysproporcje i zapóźnienia rozwojowe;
- brak sieci gazowniczej gazu ziemnego i ekologicznego ogrzewania domów;
- niewykonywanie ochrony środowiska, ochrony zdrowia i mienia mieszkańców;
- przebieg drogi krajowej nr 46 środkiem miejscowości i zły stan warunków życia oraz postępująca degradacja środowiska;
- słabe gleby V i VI klasy bonitacyjnej z przewagą trwałych użytków zielonych;
- brak zapewnienia ciągłości rolniczego użytkowania ziemi i utrzymania jej żywotności;
- słabo rozwinięta sfera usług dla ludności;
- nieestetyczny i niezadowolający standard przestrzeni publicznej ogólnodostępnej wzdłuż Białki;
- zakłócenia w ruchu lokalnym i w obsłudze terenów przyległych do drogi krajowej nr 46;
- zły stan dróg gminnych i dróg dojazdowych do gruntów rolnych oraz leśnych;
- brak ofert na zagospodarowanie wolnego czasu mieszkańców;
- słabo rozwinięta infrastruktura rekreacji i wypoczynku;
- słabo rozwinięta baza noclegowa.

3. SZANSE

- sprzyjająca polityka regionalna adresowana do rozwoju obszarów wiejskich;
- eliminacja zewnętrznych uciążliwości i zagrożeń;
- zwiększenie dostępności do kapitału i środków pomocowych z Unii Europejskiej;
- rozwój ekologicznej produkcji przyzagrodowej, powiązanej z agroturystyką;

- nowy plan zagospodarowania przestrzennego i uporządkowany ład przestrzenny;
- budowa obwodnicy i wyznaczenie nowych terenów inwestycyjnych;
- pozyskanie inwestorów i kapitału
- różnicowanie w kierunku działalności nierolniczej i tworzenie mikroprzedsiębiorstw;
- promocja walorów wsi i wykorzystanie silnych stron bilansu strategicznego;
- zapewnienie dogodnych warunków życia, zamieszkania i rozwoju;
- gazyfikacja sołectwa, inwestowanie w źródła odnawialne energii
- edukacja społeczności lokalnej i ukierunkowanie rozwoju kadr na usługi;
- tworzenie nowych miejsc pracy;
- rozwój usług budowlanych, transportowych, doradczych, pośrednictwa finansowego i biznesowego oraz usług w sferze zdrowia, kultury i turystyki.

4. ZAGROŻENIA

- niewystarczająca dostępność środków finansowych i pomocowych;
- brak możliwości eliminacji zagrożeń zewnętrznych w sytuacji odwlekania budowy obwodnicy;
- brak miejsc pracy;
- utrzymujący się stan kryzysowy i pojawienie się barier rozwojowych;
- migracja młodzieży do dużych miast i za granicę;
- brak poprawy warunków życia i zamieszkania;
- starzenie się społeczności;
- spowolnienie lub zaniechanie działań przyspieszających rozwój i utrzymanie zapóźnień rozwojowych.

D. PRIORYTETY ROZWOJU I ODNOWY WSI GRODZIEC

I. INNOWACYJNA WIEŚ Z AKTYWNYMI MIESZKAŃCAMI

1. WSTĘP

W obszarze tego celu strategicznego przewidziano cele operacyjne, które mają prowadzić do wzrostu poziomu przygotowania w funkcjonowaniu na rynku pracy oraz aktywności społeczeństwa. Nowoczesne społeczeństwo i oparta na wiedzy gospodarka zasobami wsi wymaga między innymi włączenia we wszystkie sfery życia społeczno-gospodarczego technologii informacyjnych i komunikacyjnych. Pobudzania innowacyjności wymaga oddziaływania na układ, który definiuje: infrastrukturę techniczną, źródła finansowania

inwestycji promujących i wspomagających rozwiązania innowacyjne oraz społeczeństwo przygotowane i otwarte na nowe myślenie i działania innowacyjne.

2. BUDOWANIE SPOŁECZEŃSTWA INFORMACYJNEGO

W celu wykorzystania technologii informacyjnych i komunikacyjnych w edukacji i podnoszeniu kwalifikacji a także w upowszechnianiu umiejętności obsługi komputera konieczna staje się rozbudowa i modernizacja sieci dostępowej w celu uzyskania szerokopasmowego i bezpiecznego dostępu do internetu oraz platformy e-usług.

3. ROZWÓJ SPOŁECZEŃSTWA OBYWATELSKIEGO

Istotnym warunkiem rozwoju społeczno-gospodarczego i samorządności wsi jest wzrost aktywności społecznej mieszkańców i zwiększenie udziału organizacji pozarządowych w zarządzaniu i realizacji określonych segmentów życia społecznego. Lokalne ożywienie gospodarcze i innowacyjność rozwiązań będzie przesłanką sprawnego funkcjonowania samorządności lokalnej. Konieczne tutaj staje się wsparcie lokalnej społeczności i lokalnych liderów odnowy wsi oraz zwiększenie ich udziału w kreowaniu polityki rozwoju wsi Grodziec. Wspieranie organizacji działających na wsi pozwoli zachęcić mieszkańców do działania na rzecz rozwoju i odnowy wsi i wpłynie na powstanie wielu ciekawych inicjatyw lokalnych.

II. ZAPEWNIENIE DOGODNYCH WARUNKÓW ŻYCIA

1. WSTĘP

W obszarze tego celu strategicznego mieszczą się cele operacyjne, które prowadzić mają do poprawy negatywnych tendencji demograficznych oraz zapewnienia podstawowych potrzeb człowieka związanych z pracą, odpoczynkiem, mieszkaniem w bezpiecznym otoczeniu.

Mieszkanie w bezpiecznym otoczeniu to przede wszystkim życie w czystym i chronionym środowisku, jako podstawowym komponencie przestrzeni, które decyduje o jakości życia mieszkańców, ich zdrowiu, możliwościach wypoczynku, rekreacji i regeneracji sił.

Procesowi polaryzacji struktury przestrzennej wsi będą towarzyszyć ustalenia nowego planu zagospodarowania przestrzennego wsi Grodziec, opierające się o zasadę zrównoważonego rozwoju i określające zasady ochrony przed hałasem i wibracjami powodowanymi tranzytem pojazdów ciężarowych środkiem miejscowości w bezpośrednim

sąsiedztwie zabudowy mieszkaniowej. Docelowym rozwiązaniem wpływającym na zmianę klimatu akustycznego i na stworzenie bezpiecznego otoczenia jest realizacja obwodnicy wsi Grodziec, wpisanej do planu zagospodarowania przestrzennego wsi w 2017 r.

2. WZMOCNIENIE POTENCJAŁU LUDNOŚCIOWEGO I AKTYWACJA ZAWODOWA

Zapewnienie wysokiej jakości środowiska przyrodniczego, pracy i zamieszkania staje się dzisiaj pierwszoplanowym i najważniejszym celem strategii rozwoju i odnowy wsi Grodziec. Będzie to miało wpływ na zmniejszenie salda emigracji i zachęcać będzie młodych ludzi podejmujących naukę w szkołach i uczelniach do stałego zamieszkania i wzmocnienia potencjału ludnościowego wsi Grodziec. Związane jest to z procesem restrukturyzacji wsi, który wymagać będzie podwyższenia poziomu wykształcenia, zwiększenia mobilności zawodowej i ukierunkowania rozwoju kadr na usługi. Walory środowiskowe, turystyczne i kulturowe wsi traktować trzeba jako źródło nowych możliwości rozwoju usług w sektorze prywatnym.

3. KORZYSTNE WARUNKI ZAMIESZKANIA I ROZWOJU

Stan ilościowy i jakościowy substancji mieszkaniowej bezpośrednio decydują o jakości i poziomie życia mieszkańców. Jest czynnikiem umożliwiającym rozwój społeczny wsi, wpływającym na odwrócenie tendencji migracyjnych. Obszar wsi Grodziec charakteryzuje się stosunkowo dobrym standardem substancji mieszkaniowej i jej wyposażenia. Przy istniejącej starej zabudowie z początku XX wieku, ciągle modernizowanej, powstaje nowa substancja mieszkaniowa na nowych terenach przygotowanych dla budownictwa mieszkaniowego. Stara zabudowa wykonana w technologii niegwarantującej dzisiaj bezpieczeństwa konstrukcji przy emisji hałasu i wibracji z drogi krajowej poddawana jest postępującej dewastacji, którą można powstrzymać jedynie poprzez wyprowadzenie tranzytu samochodów ciężarowych z zabudowy mieszkaniowej.

4. REWITALIZACJA WSI GRODZIEC I JEJ ODNOWA

Rewitalizacją należałoby objąć działania na trzech poziomach:

- a) przestrzenno-funkcyjnym;
- b) inwestycyjno-budowlanym;
- c) społeczno-gospodarczym.

Mają one na celu poprawę warunków życia i pracy mieszkańców, przywrócenie ładu przestrzennego oraz ożywienie gospodarcze i budowę więzi społecznych w zurbanizowanych przestrzeniach wsi.

Rewitalizację ukierunkować należy na rozwój lokalny w celu zachowania walorów historycznych, integrację form historycznych i współczesnych, wyrównanie standardów starych i nowych zasobów, podniesienie lub utrzymanie wartości substancji mieszkaniowej, zwiększenie estetyki otoczenia, zabezpieczenie warunków atrakcyjnego wypoczynku oraz usuwania utrudnień komunikacyjnych, będących wynikiem wymieszania ruchu tranzytowego z ruchem lokalnym. Trudności komunikacyjne w obrębie wsi powodowane są złym stanem nieutwardzonej nawierzchni niektórych publicznych dróg gminnych. Rozwój infrastruktury komunikacyjnej i utwardzenie nawierzchni gminnych dróg publicznych stawiane są na jednym z pierwszych miejsc w hierarchii potrzeb, również ze względu na zapewnienie bezpieczeństwa ruchu w obrębie wsi Grodziec.

5. TWORZENIE WARUNKÓW DO REALIZACJI POTRZEB KULTURALNYCH SPOŁECZNOŚCI WSI

Podstawa do stworzenia warunków realizacji potrzeb kulturalnych społeczności uzależniona jest od unowocześnienia i rozbudowy infrastruktury kulturalnej, renowacji i ochrony dziedzictwa kulturowego wsi, ze szczególnym uwzględnieniem promocji i reklamy tego, co posiadamy. Przykładem może być tutaj adaptacja budynku starej kuźni na siedzibę Stowarzyszenia „Nasz Grodziec” (2008 r.) oraz adaptacja nieczynnego pawilonu handlowego na świetlicę wiejską „Pawilon” (2011 r.).

Wzrost aktywności kulturalnej społeczności wsi Grodziec można osiągnąć dzięki edukacji kulturalnej dzieci i młodzieży oraz dzięki organizowaniu imprez kulturalnych o zasięgu lokalnym, a także poprzez rozwijanie międzyregionalnej i międzynarodowej współpracy i wymiany kulturalnej.

W zakresie szeroko rozumianej kultury fizycznej należy podjąć działania zapobiegające spadkowi kondycji biologicznej i sprawności fizycznej dzieci i młodzieży. Dlatego też koniecznym wydaje się budowa boiska sportowego przy Zespole Szkolno-Przedszkolnym im. Mikołaja Kopernika, a także budowa kortu tenisowego oraz boiska do koszykówki i do siatkówki przy obiekcie LZS-u.

Szczególnej troski wymaga dziedzictwo materialne mieszkańców przybyłych tu w 1945 r. z Kresów Wschodnich. Podejmowane dotychczas działania w zakresie ochrony dziedzictwa niematerialnego przyniosły dobre efekty (książka z kresowymi przepisami kulinarnymi, książka-album fotografii z dawnych miejsc zamieszkania czy też płyty z piosenkami ludowymi z Kresów) natomiast dziedzictwo materialne ginie bezpowrotnie. Wobec powyższego celowym wydaje się utworzenie Domu Tradycji, w którym można by

zgrupować zebrane ocalone eksponaty. Dom Tradycji mógłby być częścią, wyodrębnionej w nowym planie zagospodarowania przestrzennego wsi, przestrzeni ogólnodostępnej przy ul. Klasztornej. Przestrzeń tę można by wykorzystać na:

1. organizowanie masowych imprez kulturalnych
2. stworzenie stanowisk obsługi turystyki rowerowej i pieszej;
3. stworzenie miejsca rekreacji i wypoczynku, z elementami zadrzewienia, ścieżkami spacerowymi i ławkami i in.

Ulica Klasztorna - projekt 3

Rys. 1: Ulica Klasztorna – aleja spacerowa

Projektowane zagospodarowanie wydzielonej przestrzeni ogólnodostępnej w sąsiedztwie istniejącego zbiornika wodnego przy niefunkcjonującej kopalni surowców mineralnych znacząco wpłynie na poprawę klimatu ekologicznego odkrytych terenów przy ul. Klasztornej, zwłaszcza po zastosowaniu przydrożnego zadrzewienia, pełniącego funkcję korytarza ekologicznego na odcinku między wsią a okolicznymi lasami (por. rys. 1) i miałyby dotyczyć również przydrożnego zadrzewienia przy ul. Tartacznej.

6. ZACHOWANIE, POPULARYZACJA I WYKORZYSTANIE WALORÓW PRZYRODNICZO-KRAJOBRAZOWYCH WSI GRODZIEC

Ochrona środowiska, naturalnego dziedzictwa kulturowego i jego bio i georóżnorodności służyć będzie zachowaniu historycznie ukształtowanego układu przestrzennego przyrodniczych obszarów wzdłuż naturalnego cieków wodnych i wykorzystaniu ich do wypoczynku, rekreacji i regeneracji sił. Jednak pełne wykorzystanie tych walorów będzie możliwe po wybudowaniu obwodnicy tranzytowej.

Żywotnym zadaniem jest wykorzystanie zróżnicowanych i wielofunkcyjnych lasów i zachowanie przydrożnego zadrzewienia, korzystnie wpływającego na klimat ekologiczny wsi. Liczne lasy i obszary chronionego krajobrazu mogą cieszyć się zainteresowaniem wśród zwolenników agroturystyki, turystyki pieszej i rowerowej. Jednak brak informacji turystycznej i infrastruktury wypoczynku oraz bardzo skromna sieć miejsc noclegowych zdecydowanie obniża atrakcyjność wsi. Walory przyrodniczo-krajobrazowe wsi Grodziec traktować trzeba jako źródło nowych możliwości rozwoju usług turystycznych w sektorze prywatnym.

III. ROZBUDOWA I MODERNIZACJA INFRASTRUKTURY WSI GRODZIEC

1. Wstęp

W ramach tego celu strategicznego przewiduje się realizację celów operacyjnych, które mają doprowadzić do zmniejszenia luki cywilizacyjnej, słabości gospodarczej wsi poprzez poprawę atrakcyjności inwestycyjnej i podniesienie poziomu rozwoju społeczno-gospodarczego. Ten stan zmusza do włączenia się w konkurencję o inwestycje infrastrukturalne (drogi, gazyfikacja) i przedsięwzięcia gospodarcze przyspieszające rozwój i odnowę wsi Grodziec. Priorytetowym celem staje się wyznaczenie nowych uzbrojonych terenów inwestycyjnych wzdłuż planowanej obwodnicy wsi Grodziec i na węzłach komunikacyjnych z drogą krajową nr 46.

2. PODNIESIENIE STANDARDU INFRASTRUKTURY KOMUNIKACYJNEJ.

O dobrym standardzie infrastruktury komunikacyjnej zaświadcza w pierwszej kolejności utwardzenie gminnych dróg publicznych. Dla zwiększenia bezpieczeństwa i komfortu podróżowania po drogach publicznych w obrębie wsi Grodziec dążyć należy do poprawy parametrów i utwardzenia nawierzchni gminnych dróg publicznych lokalnych (L) i dojazdowych (D) oraz budowy obwodnicy miejscowości, poprawiającej efektywność

tranzytu drogą krajową nr 46 na odcinku wsi Grodziec i tworzącej sprawne połączenie wsi i gminy z autostradami A1 i A4. Budowa obwodnicy uruchomi jednocześnie powstawanie infrastruktury technicznej do obsługi ruchu tranzytowego (parking, stacja benzynowa, motel, MOP), a także przyczyni się do skrócenia czasu dojazdów do pracy, szkół oraz przejazdów w ruchu międzynarodowym (efektywność tranzytu). Budowa obwodnicy wsi Grodziec przyczyni się do koniecznego ograniczenia skutków oddziaływania tranzytu na stan środowiska i do niezbędnej poprawy jakości życia na terenach zabudowy mieszkaniowej wsi oraz poprawy obsługi transportowej w obszarze zabudowanym i bezpieczeństwa ruchu przy zjazdach na posesję.

3. DOSTĘPNOŚĆ MEDIÓW TECHNICZNYCH

O atrakcyjności inwestycyjnej wsi i jej konkurencyjności decydować będzie dostępność na odpowiednim poziomie mediów technicznych, a to przekładać się będzie również na poziom życia ludności i wartość potencjału promocyjnego wsi.

Potrzeby mieszkańców w zakresie dostępu do mediów technicznych są zaspokojone. Przy wysokim dostępie do sieci wodociągowej, kanalizacyjnej, energetycznej i internetowej, odnotować trzeba brak dostępu do sieci gazowniczej. Podejmowane działania w zakresie budowy i modernizacji sieci mediów technicznych przez samorząd lokalny muszą zagwarantować stabilizację na rynku dostępności mediów technicznych na poziomie adekwatnym do obowiązujących standardów, a to z kolei przyczyni się do wzrostu atrakcyjności inwestycyjnej i aktywacji gospodarczej wsi Grodziec.

4. OCHRONA ZASOBÓW WÓD POWIERZCHNIOWYCH

Celem ochrony zasobów i jakości wód powierzchniowych powinno być dążenie do poprawy ich czystości a także powstrzymanie ich degradacji. Szczególną uwagę należy zwrócić na fakt niekontrolowanego spływu do przydrożnej rzeczki Białka zasolonych i zanieczyszczonych wód opadowych i roztopowych z drogi krajowej nr 46, przebiegającej środkiem miejscowości. Poprawa jakości wód powierzchniowych w obrębie wsi nastąpi dopiero po wybudowaniu obwodnicy wsi. Zabezpieczenie stanu czystości wód, w szczególności zbiornika wodnego przy ośrodku wypoczynkowym, pozwoli stworzyć warunki do rozwoju turystyki i rekreacji. Samorząd lokalny podjął już działania, które mogą być niezbędne przy realizacji tego celu operacyjnego w strategii rozwoju i odnowy wsi Grodziec.

5. OCHRONA POWIETRZA ORAZ OCHRONA PRZED HAŁASEM I WIBRACJAMI

Szybki rozwój transportu drogowego towarzyszący przemianom społeczno-gospodarczym przyczynił się do intensyfikacji i nasilenia, uciążliwych dla zdrowia fizycznego i psychicznego mieszkańców wsi, oddziaływań hałasu, wibracji i zanieczyszczeń powietrza. Związane jest to z przebiegiem tranzytowej drogi nr 46 środkiem miejscowości na odcinku ponad 4. kilometrów. Główna ulica w obszarze zabudowy mieszkaniowej została obciążona tranzytem pojazdów ciężarowych wywołującym całodobowy ponadnormatywny hałas i wibracje. Towarzyszy temu również zanieczyszczanie powietrza i wód powierzchniowych. Zmniejszenie niekorzystnej skali zjawiska wymagać będzie ukierunkowanych działań, obejmujących ustalenie stanu faktycznego w rozpoznaniu skali zagrożenia oraz zapobieganie jego dalszemu rozszerzaniu przy wykorzystaniu instrumentów planowania przestrzennego i systemu monitorowania zagrożeń, ale również przez opracowanie programów ochronnych ustanowionych aktami prawa miejscowego, a docelowo przez realizację obwodnicy rozwiązującej problemy wsi i poprawiającej efektywność tranzytu na odcinku wsi Grodziec. Działania doraźne należy skoncentrować na poprawie stanu technicznego nawierzchni drogi krajowej oraz zmiany organizacji ruchu, przyczyniającej się do zmniejszenia uciążliwości i poprawy bezpieczeństwa ruchu.

6. GOSPODARKA ODPADAMI I ŚCIEKAMI

W zakresie gospodarki odpadami należy przeprowadzić likwidację dzikich wysypisk na terenie zieleni przyulicznej przyległej do rzeki Białka, podlegającej ochronie prawnej. Ważnym elementem w zakresie gospodarki odpadami będzie podjęcie powszechnej edukacji proekologicznej dotyczącej wdrożenia procesu segregacji, selekcji i wtórnego wykorzystania odpadów (recykling).

Gospodarka odpadami jest uregulowana Regulaminem utrzymania czystości i porządku na terenie Gminy Ozimek, przyjętym Uchwałą NR XXIV/225/20 Rady Miejskiej w Ozimku z dnia 28 września 2020 r. Samorząd lokalny podejmuje działania zmierzające do rozbudowy sieci kanalizacyjnej na terenach nowej zabudowy.

IV. AKTYWACJA GOSPODARCZA WSI Z ZACHOWANIEM ZRÓWNOWAŻONEGO I HARMONIJNEGO ROZWOJU ORAZ ATRAKCYJNE DLA INWESTYCJI I ZAMIESZKANIA TERENY WSI

1. Wstęp

Rozwój i odnowa wsi Grodziec uwzględniać będzie konieczność ochrony istniejącego potencjału przyrodniczego i poszanowanie walorów przyrodniczych przestrzeni w obrębie wsi Grodziec. W rozwoju sektora usług i małych przedsiębiorstw upatruje się szansę na aktywację gospodarczą oraz na tworzenie nowych miejsc pracy. Wymaga to wsparcia lokalnych władz samorządowych, systemu doradztwa, systemu informacyjnego w zakresie dostępnych źródeł finansowania i funduszy pomocowych. Planowany rozwój infrastruktury transportowej i komunalnej oraz poprawa jakości środowiska będą sprzyjać tym procesom.

2. ROZWÓJ SEKTORA USŁUG

Przeciwdziałanie lokalnemu zjawisku bezrobocia będzie wymagało wsparcia rozwoju usług w różnorodnych branżach, m.in. budowlanych, handlowych, transportowych, pośrednictwa finansowego, informatyki, otoczenia działań biznesowych. Wsparcia i doradztwa będzie wymagał również rozwój usług nierynkowych w obszarze zdrowia i kultury, a także usług z tradycjami, np. rękodzieła. Szczególne znaczenie należy nadać rozwojowi usług turystycznych i agroturystycznych, któremu towarzyszyć powinno tworzenie zaplecza rekreacyjno-rozrywkowego w sąsiedztwie zbiornika wodnego przy ul. Klasztornej, jako miejsca rekreacji i wypoczynku, jak również przeznaczonego na organizowanie masowych imprez, urządzenie miejsc obsługi turystyki pieszej i rowerowej. Powinny temu towarzyszyć również szeroko zakrojone działania promujące wieś.

3. BUDOWA OBWODNICY WSI GRODZIEC I ZMIANA PRZEBIEGU DROGI KRAJOWEJ NR 46, JAKO OŚ ROZWOJU GOSPODARCZEGO WSI I JEJ ODNOWY

Istnienie na terenie województwa autostrady A4 i drogi krajowej nr 46, przebiegającej teraz środkiem wsi oraz powiązanie transportowe drogi krajowej nr 46 z drogą powiatową i wojewódzką stwarza warunki do rozwoju obszarów leżących w ich sąsiedztwie. Te szanse rozwojowe pojawiłyby się po wybudowaniu obwodnicy wsi. W ramach rozwoju lokalnego przewiduje się prowadzenie działań z inicjatywy społeczności wsi Grodziec i działań podejmowanych przez samorządy wszystkich szczebli oraz Wojewodę Opolskiego, przygotowujących obwodnicę wsi Grodziec i przygotowujących tereny inwestycyjne w sąsiedztwie obwodnicy. Przygotowane tereny miałyby zostać wykorzystane w pierwszej

kolejności pod lokalizację inwestycji obsługi transportu (stacja benzynowa, parking, motel), a w przeszłości również na inwestycje usługowe i związane z działalnością gospodarczą.

Droga krajowa nr 46 dzisiaj przebiegająca środkiem miejscowości i uciążliwie oddziałująca na środowisko wsi, zdrowie i mienie mieszkańców po wybudowaniu obwodnicy stałaby się efektywnym szlakiem tranzytowym, gwarantującym, szybkie dojazdy do autostrady A4 i A1 w europejskim systemie komunikacyjnym. Może się to przyczynić do aktywacji terenów w obrębie wsi Grodziec, stanowiących alternatywną przestrzeń dla rozwoju gospodarczego wsi Grodziec, przy niezadowalającej jakości rolniczej przestrzeni produkcyjnej z przewagą gruntów klasy V i VI.

Priorytetowym celem staje się wyznaczenie w nowym planie zagospodarowania przestrzennego wsi Grodziec uzbromionych terenów inwestycyjnych przy węźle obwodnicy z drogą powiatową, jak również na wjazdach do wsi. Od aktywizacji terenów inwestycyjnych w strefie obwodnicy drogi krajowej i rozwoju lokalnej infrastruktury drogowej komunalnej oraz wsparcia dla inicjatyw społeczności wsi Grodziec w zakresie organizacyjnych przeobrażeń i sposobów ich finansowania zależeć będzie rozwój gospodarczy wsi i jej odnowa. W wyniku realizacji obwodnicy nastąpiłaby poprawa jakości życia na terenach zurbanizowanych i wzrosłaby atrakcyjność warunków zamieszkania i rozwoju.

4. WZROST ATRAKCYJNOŚCI INWESTYCYJNEJ WSI

Działania zmierzające w tym kierunku powinny obejmować następujące elementy:

- uregulowany prawnie ład przestrzenny wsi w Miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego wsi Grodziec i gminy Ozimek;
- wyposażenie terenów w niezbędne media techniczne;
- zagwarantowanie odpowiedniego połączenia terenów z siecią drogową, czyli utwardzenie nawierzchni dróg dojazdowych do terenów zabudowy mieszkaniowej i gruntów rolnych i leśnych.

Istotnym elementem oferty inwestycyjnej byłoby zagwarantowanie wykwalifikowanych zasobów pracy. Dziś mieszkańcy w większości przypadków znajdują zatrudnienie poza miejscem zamieszkania, a struktura wiekowa, przy utrzymującej się niskiej atrakcyjności inwestycyjnej, ulega niekorzystnym zmianom.

5. TURYSTYKA JAKO ELEMENT ROZWOJU I ODNOWY WSI

Rozwój turystyki opiera się na produktach turystycznych z uwzględnieniem turystyki aktywnej i wypoczynkowej. Ważną rolę mogłaby odegrać turystyka zdrowotna. Liczne lasy w obszarze chronionego krajobrazu mogą cieszyć się zainteresowaniem wśród zwolenników

agroturystyki, turystyki pieszej i rowerowej. Dostępność tych walorów turystycznych i poszanowanie zasady zrównoważonego rozwoju to elementy prowadzenia polityki w zakresie kształtowania przestrzeni turystycznej. Ważnym czynnikiem w dziedzinie rozwoju turystyki jest podjęcie przez działające stowarzyszenia wypracowanie lokalnego produktu turystycznego oraz podjęcie działań marketingowych, promocyjnych i szkoleniowych, przygotowujących do rozwoju usług w sektorze turystyki.

6. HARMONIJNY ROZWÓJ PRZESTRZENNY

Harmonijny rozwój przestrzenny i społeczno-gospodarczy sprzyjał będzie kreowaniu wizerunku wsi jako miejsca gwarantującego przede wszystkim życie w czystym i chronionym środowisku, zapewniającym podstawowe potrzeby człowieka związane z pracą, odpoczynkiem i mieszkaniem w bezpiecznym otoczeniu. Rozwijana będzie funkcja mieszkaniowa ukierunkowana na poprawę jakości i standardu środowiska mieszkaniowego. Pełne wykorzystanie walorów rekreacyjno-turystycznych kompleksu lasów stanie się elementem poprawnej jakości życia.

Przy użyciu nowego planu zagospodarowania przestrzennego wsi Grodziec, określającego przeznaczenie danych terenów, przywrócony zostanie ład przestrzenny przy zachowaniu zasady zrównoważonego rozwoju. Podejmowane działania administracyjne wsparte inicjatywą mieszkańców, jak również działania promocyjne, infrastrukturalne i inwestycyjne wzmocnią atrakcyjność terenów w obrębie wsi Grodziec. Te działania to:

- wdrażanie ustaleń Miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego wsi Grodziec;
- uzbrojenie terenów w infrastrukturę techniczną;
- zapewnienie efektywnych powiązań komunikacyjno-transportowych.

Harmonijny rozwój przestrzenny i społeczno-gospodarczy oraz budowa obwodnicy, sprzyjać będą tworzeniu atmosfery atrakcyjności i konkurencyjności walorów wsi Grodziec.

7. PODNIESIENIE ATRAKCYJNOŚCI WSI

Podniesienie atrakcyjności obszarów wiejskich jako miejsca zamieszkania, pracy i prowadzenia działalności gospodarczej jest warunkiem rozwoju i odnowy wsi, a ochrona i zachowanie wartościowych zasobów oraz rozbudowa przestrzennych struktur przyrodniczych będą podstawą kształtowania różnorodności biologicznej.

Znaczący wpływ na poprawę warunków życia i pracy mieszkańców wsi będą miały wszystkie inwestycje związane z rozwojem infrastruktury technicznej i społecznej. Wielofunkcyjny model rozwoju obszaru wsi promowałby jednocześnie pozarolnicze funkcje

wsi, zmuszając do niwelowania różnic rozwojowych i zmniejszając zapóźnienia peryferyjne. Zachowanie i wykorzystanie zasobów kulturowych (dziedzictwo materialne i niematerialne) oraz przyrodniczych wsi, a także poprawa stanu środowiska, to podstawowe cele rozwoju i odnowy wsi. Powinno się to odbywać poprzez zachowanie tradycyjnej zabudowy wiejskiej, rewitalizację obiektów zabytkowych oraz adaptację obiektów do nowych funkcji. Zachodzi potrzeba zachowania dorobku pokoleniowego oraz udokumentowania, promocji i wykorzystania zasobu kulturowego.

O atrakcyjności wsi zadecyduje również przestrzeń rekreacyjno-wypoczynkowa, jaką wieś mogłaby zaoferować swoim mieszkańcom i turystom, stąd istotnym celem działania będzie rewitalizacja terenu zieleni przyulicznej i jej ciągłości z naturalnym ciekim wodnym w strefie zamieszkania, a także stworzenie turystycznie atrakcyjnego miejsca w sąsiedztwie istniejącego ośrodka wypoczynkowego. Wpłyne to korzystnie na bioróżnorodność i kształtowanie krajobrazu z ekologicznym klimatem

8. POPRAWA ZAGOSPODAROWANIA I KSZTAŁTOWANIE WARUNKÓW ŻYCIA

Poprawa zagospodarowania i kształtowanie warunków życia z udziałem społeczności wsi powinno stać się celem, który ma doprowadzić do zwiększenia atrakcyjności, funkcjonalności i estetyki struktur przestrzennych tak, by eksponować i promować lokalne walory. Będzie to możliwe m.in. przez poprawę ładu przestrzennego i architektonicznego, przy zachowaniu ustaleń Miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego wsi. Cały obszar przestrzeni publicznej to miejsce o szczególnym znaczeniu dla zaspokojenia potrzeb mieszkańców i poprawy jakości ich życia, sprzyjające nawiązywaniu kontaktów społecznych. Ze względu na jego cechy funkcjonalne, priorytetem stają się działania zmierzające ku kształtowaniu i rewitalizacji tych przestrzeni, nie wykluczając centrum miejscowości, gdzie wyeksponowano miejsce upamiętniające mieszkańców wsi wypędzony po II wojnie światowej z Kresów Wschodnich (por. rys. 2).

Rys. 2: Centrum wsi – pomnik Polakom wypędzonym z Kresów Wschodnich – ku czci mieszkańców wsi wypędzonych w 1945 r. z rodzinnych miejscowości.

Podnoszeniu poziomu życia na wsi służyć powinien rozwój infrastruktury społecznej, warunkującej rozwój życia społeczno-kulturalnego wsi. Proces ten zapoczątkowano w 2008 r. adaptacją budynku nieczynnej kuźni na obiekt użyteczności publicznej o przeznaczeniu kulturalnym i kontynuowano adaptacją nieczynnego pawilonu handlowego na świetlicę wiejską.

Poprawa atrakcyjności inwestycyjnej będzie odbywać się między innymi przez wyodrębnienie terenów mieszkaniowych i inwestycyjnych w Miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego wsi Grodziec, jako podstawowym akcie prawa miejscowego ustalającym zasady zagospodarowania i kształtowania warunków życia, pracy, działalności gospodarczej i wypoczynku tak, by nie zakłócać wizerunku wsi. Pozwoli to na przyspieszenie realizacji obwodnicy i wyprowadzenie tranzytu z zabudowy wsi. Realizacja tych zamierzeń będzie wymagała dobrze rozwiniętej infrastruktury technicznej (sieć wodociągowa, kanalizacyjna, gazowa), i drogowej oraz dostępności do szerokopasmowego Internetu. Ważne będzie pełniejsze upowszechnienie rozwiązań w sferze usług komunalnych.

W dobie społeczeństwa informacyjnego koniecznym staje się wsparcie dostępności do szerokopasmowego Internetu, ale atutem wsi ma być przede wszystkim zachowanie jej niematerialnego i materialnego dziedzictwa kulturowego i tożsamości. Poprawa edukacji oraz rozwój kapitału ludzkiego i społecznego wsi jest jednym z wielu celów, które mają służyć wielofunkcyjnemu, zrównoważonemu rozwojowi i odnosić się w zasadniczej mierze do aspektów środowiskowych rozwoju gospodarczego.

E. POWSZECHNOŚĆ ODNOWY WSI I STEROWANIE JEJ ROZWOJEM

Odnowa wsi i podejście typu LEADER stanowią wyodrębnione metody oddolnego rozwoju wsi Grodziec, gdzie kluczową rolę na szczeblu lokalnym odgrywa partnerstwo w formułowaniu i wdrażaniu strategii rozwoju w oparciu o miejscowe zasoby, w tym zasoby kulturowe. Realizacja programu odnowy wsi Grodziec powinna zaktywizować działania lokalnej społeczności na rzecz poprawy warunków i jakości życia. Proces ten został już zapoczątkowany poprzez działania nakierowane na potrzebę budowy obwodnicy, która pozwoli na wyprowadzenie uciążliwego tranzytu pojazdów ciężarowych z terenu zabudowy mieszkaniowej wsi.

Istotne będzie uruchomienie i oparcie procesów rozwojowych o zachowanie i kształtowanie tożsamości oraz wartości, jakimi kieruje się społeczność wsi Grodziec. Jest to podstawowy atut programu Odnowa Wsi.

Sterowanie rozwojem wsi Grodziec należy rozpocząć od działań określających diagnozy stanu wyjściowego, umożliwiające identyfikację obszarów problemowych oraz przewidzianych do zastosowania mierników ilościowych i jakościowych, pozwalających ocenić trafność wyboru kierunków rozwoju wsi. Analiza strategii rozwoju i odnowy wsi musi być prowadzona na różnych poziomach w odniesieniu i zgodności do Planu Rozwoju Lokalnego, Strategii Gminy czy Strategii Lokalnej Grupy Działania „Kraina Dinozaurów”.

Realizacja strategii - przy zachowaniu spójności z obowiązującymi przepisami prawa – będzie oparta na zasadach:

1. zrównoważonego rozwoju – zapewniającego równowagę ekonomiczną, społeczną i ochrony środowiska w wyniku realizacji odpowiednio przemyślanych celów (zrównoważony rozwój , to taki rozwój, w którym zarządza się przez środowisko i w którym przestrzeganie zasad ochrony środowiska generuje zyski, a jakość życia społeczeństwa poprawia się);

2. subsydiarności (pomocniczości) – co oznacza dopełnienie środków własnych samorządu lokalnego wsparciem ze środków budżetu państwa i funduszy unijnych;
3. spójności – oznaczającej zachowanie zgodności z obowiązującymi dokumentami krajowymi i unijnymi, umożliwiającą realizację założonych celów;
4. partnerstwa – ustalone do realizacji zadania będą realizowane przez wszystkie poziomy samorządów, a także podmioty publiczne, organizacje pozarządowe i sektor prywatny;
5. koncentracji – oznaczającej skupienie wysiłków całej społeczności na realizacji wytyczonych przez strategię kierunków rozwoju;
6. otwartości – strategia rozwoju i odnowy wsi nie ma charakteru zamkniętego i pozwala na szybkie reagowanie w przypadku działań nieprzynoszących oczekiwanych efektów i wprowadzanie zmian;
7. równości szans – dążenie do zapewnienia równego udziału kobiet i mężczyzn w kreowaniu rzeczywistości lokalnej.

Kluczowe znaczenie dla zadania o zasięgu ponadlokalnym i bardzo istotnym dla społeczeństwa wsi Grodziec, a mianowicie budowy obwodnicy wsi, będą miały ustalenia rekomendowane przez Zarząd Województwa, wsparte działaniami jednostek samorządowych i administracji rządowej. Dla zwiększenia skuteczności realizacji zapisów strategii rozwoju wsi Grodziec wskazane jest, aby samorządy, gminny i powiatowy, uwzględniały główne kierunki rozwoju województwa w lokalnych dokumentach strategicznych. Ponadto konieczne jest uzyskanie szerokiego poparcia społecznego dla przyjętych w strategiach kierunków rozwoju, co stanowi jeden z ważniejszych celów, szczególnie w odniesieniu do zasady partnerstwa. Konieczne i niezbędne będzie wspieranie inicjatyw obywatelskich, zachęcanie do aktywności społecznej oraz nawiązywanie kontaktów pomiędzy organizacjami pozarządowymi a władzami lokalnymi. Zapewnienie środków finansowych, niezbędnych do realizacji zapisów strategii, spoczywa w głównej mierze na podmiotach sektora publicznego, reprezentowanego przez samorządy różnych szczebli, a szczególnie przez gminy. Relacje samorządu wojewódzkiego i administracji rządowej są szczególnie ważne dla zadania i celu priorytetowego o zasięgu ponadlokalnym, jakim jest działanie rozwojowe ukierunkowane na budowę obwodnicy wsi Grodziec. Realizacja strategii rozwoju wsi Grodziec przy udziale środków własnych samorządu lokalnego stanie się

również podstawą do pozyskiwania finansowania zewnętrznego ze środków budżetu państwa oraz funduszy unijnych oraz grantów globalnych. Ewentualne modyfikacje państwowych funduszy celowych mogą istotnie zmienić zasady finansowania i wdrażania strategii rozwoju w regionach. Głównym źródłem współfinansowania zadań wynikających ze strategii są fundusze strukturalne, stanowiące dopełnienie krajowych środków. Komisja Europejska zasugerowała uruchomienie kolejnych funduszy strukturalnych – Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego i Europejskiego Funduszu Społecznego, Funduszu Spójności oraz Europejskiego Funduszu Rolnego Rozwoju Obszarów Wiejskich i Krajowego Planu Odbudowy. Dla potencjalnych beneficjentów w celu osiągnięcia wysokiego wskaźnika skuteczności pozyskiwania środków niezbędne będą działania promocyjne, informacyjne i doradcze.

F. INWENTARYZACJA ZASOBÓW SŁUŻĄCYCH ODNOWIE MIEJSCOWOŚCI

I. KLUCZOWE OBSZARY PROBLEMOWE

1. Co wyróżnia wieś?
2. Jakie pełni funkcje sołectwo?
3. Co daje utrzymanie?
4. Jak wieś jest zorganizowana?
5. Co proponuje dzieciom i młodzieży?
6. Z kim rozwiązuje problemy?
7. Kim są mieszkańcy?
8. Jakie obyczaje i tradycje pielęgnuje i rozwija wieś?
9. Jaki ma wygląd?
10. Jakie są mieszkania i obejścia?
11. Jaki jest stan otoczenia środowiska naturalnego?
12. Jak jest rolnictwo?
13. Jakie są powiązania komunikacje?

II. USTALENIA

- Co jest? (Analiza)
- Jak jest? (Diagnoza)
- Jak ma być? (Plan)

- Co? W jaki sposób? Kiedy? (Programy)
- Co konkretnie? (Projekty)

E. Inwentaryzacja zasobów służących odnowie miejscowości					
Kluczowe obszary problemowe	ANALIZA	DIAGNOZA	PLAN	PROGRAMY	PROJEKTY
	Co jest?	Jak jest?	Jak ma być?	Co? W jaki sposób? Kiedy?	Co konkretnie?
1. Co wyróżnia?	- Wieś założona w 1751 r. jako kolonia Husytów z Czech stanowi historycznie ukształtowany układ przestrzenny z zachowanymi zespołami zabytkowej zabudowy, zabytkowej przestrzeni publicznej i tradycyjnej linii usytuowania zagród; - cały obszar sołectwa znajduje się w zasięgu Obszaru Chronionego Krajobrazu – Lasy Stobrawsko-	- Główna ulica w obszarze zabudowanym i w strefie zamieszkania została obciążona tranzytem pojazdów ciężarowych - droga krajowa nr 46 przebiega środkiem miejscowości na odcinku ponad 4 km - cała zabudowa wsi Grodziec znajduje się pod wpływem ponadnormatywnego hałasu, większego niż 60 dB i wibracji	- Jest to ta forma negatywnego oddziaływania, która wymaga podjęcia kroków w celu ochrony zdrowia i mienia mieszkańców - zakres rozwiązań i środki finansowe, które powinny być przeznaczone na ochronę zdrowia i mienia powinny być przedmiotem programu ochrony, który po podjęciu	- Jedynym a zarazem skutecznym i ekonomicznie uzasadnionym rozwiązaniem jest realizacja obwodnicy - powstrzyma to postępującą dewastację dorobku pokoleniowego, dziedzictwa kulturowego, osadniczego i przyrodniczego wsi - wpłynie korzystnie na poprawę warunków życia, zamieszkania i	- Wyprowadzenie tranzytu z zabudowy mieszkaniowej - budowa obwodnicy - uporządkowany ład przestrzenny i wyznaczenie nowych terenów inwestycyjnych staje się priorytetowym celem rozwojowym - poprawa jakości życia na terenach zurbanizowanych i wzrost atrakcyjności warunków zamieszkania i

	<p>Turawskie</p> <p>- pozycja konkurencyjna sołectwa jest kształtowana przez przynależność do gminy Ozimek i do strefy centralnej województwa opolskiego w powiecie opolskim</p> <p>- wieś jest zróżnicowana kulturowo, aczkolwiek z jednoznacznie wybijającą się i kultywowaną tradycją kresową oraz wysokim poziomem tożsamości</p> <p>- powiązanie transportowe sołectwa z drogą krajową, drogą</p>	<p>- wymieszanie ruchu tranzytowego i lokalnego stwarza zakłócenia w komunikacji lokalnej i w obsłudze ruchu pieszych oraz w obsłudze terenów przyległych do drogi krajowej nr 46</p> <p>- brak dostatecznej ochrony środowiska, ochrony mienia i zdrowia mieszkańców</p> <p>- budynki mieszkalne z 1. połowy XX wieku wykonano w technologii niegwarantującej dzisiaj, przy oddziaływaniu hałasu i wibracji,</p>	<p>uchwały przez właściwą radę, stały się dokumentem prawa miejscowego</p> <p>- budynki mieszkalne należy objąć rewitalizacją akustyczną</p> <p>- powyższe działania to zabiegi doraźne, jakie należy podjąć do czasu wykonania obwodnicy wsi Grodziec, wpisanej do Miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego Gminy Ozimek i wsi Grodziec</p>	<p>bezpiecznego otoczenia</p> <p>- pozwoli na pełne wdrożenie programu rozwoju i odnowy wsi</p>	<p>rozwoju</p> <p>- zwiększenie atrakcyjności, funkcjonalności i estetyki struktur przestrzennych</p> <p>- eksponowanie i promowanie lokalnych walorów</p> <p>- zachowanie dorobku pokoleniowego i dziedzictwa kulturowego</p> <p>- zapewnienie wielofunkcyjnego zrównoważonego rozwoju odniesionego do aspektów środowiskowych i obowiązujących zasad realizacji strategii rozwoju i odnowy wsi</p>
--	--	---	---	---	--

	powiatową i wojewódzką oraz istnienie na terenie województwa i powiatu opolskiego autostrady A4 stwarza warunki dla rozwoju i wyrównania zapóźnień rozwojowych	bezpieczeństwa konstrukcji oraz skutecznej ochrony przed hałasem i wibracjami - dotychczasowa minimalizacja skutków negatywnego oddziaływania przy zastosowaniu najlepszych technik nie przynosi pożądanych efektów			
	- Sanktuarium Maryjne jako dziedzictwo religijne i miejsce kultu religijnego, pielgrzymek Sybiraków i pielgrzymek opolskich	- coroczne uroczystości religijne na odkrytym terenie powiązane z pielgrzymkami Sybiraków - Sanktuarium, kościół i Kalwaria znajdują się	- należy przywrócić warunki do niezakłóconych hałasem uroczystości oraz obrządków religijnych i bezpiecznego przemieszczania	- jw.	- jw.

	<p>do Częstochowy</p> <ul style="list-style-type: none"> - zabytkowy <p>jednonawowy kościół wybudowany w stylu neogotyckim w 1891 r. z cegły klinkierowanej</p> <ul style="list-style-type: none"> - Kalwaria Sybiraków 	<p>w strefie ponadnormatywnego oddziaływania hałasu komunikacyjnego</p> <ul style="list-style-type: none"> - występuje zagrożenie bezpieczeństwa ruchu wiernych, związanego z procesjami, pielgrzymkami i pogrzebami. 	<p>wiernych w okolicy kościół i sanktuarium</p>		
	<ul style="list-style-type: none"> - Dziedzictwo przyrodnicze w postaci naturalnego cieku wodnego z wartościowym drzewostanem przydrożnym 	<ul style="list-style-type: none"> - Ochrona wód powierzchniowych i dziedzictwa przyrodniczego jest niewykonywana - niekontrolowany spływ zasolonych i zanieczyszczonych wód opadowych i roztopowych z drogi krajowej do 	<ul style="list-style-type: none"> - Skutecznym rozwiązaniem jest ograniczenie zagrożenie przez wyprowadzenie z terenu wsi tranzytu 	<ul style="list-style-type: none"> - jw. 	<ul style="list-style-type: none"> jw.

		<p>przydrożnego ciek wodnego uszkadza system korzeniowy drzew rosnących w pasie przydrożnym - istnieje realne niebezpieczeństwo wystąpienia poważnej awarii w przypadku kolizji pojazdów przewożących ładunki niebezpieczne i w efekcie skażenia wód powierzchniowych, gleby i drzewostanu przydrożnego</p>			
	<p>- Niezadowalający standard przestrzeni publicznej w centrum wsi i na terenach zieleni przyulicznej w</p>	<p>- Przestrzeń publiczna w centrum wsi ma dzisiaj konkretne, racjonalne przeznaczenia i nie</p>	<p>- Należy podjąć działania zmierzające ku kształtowaniu i rewitalizacji tych przestrzeni poprzez:</p>	<p>- Wyeksponowanie miejsca pamięci w centrum wsi oraz skweru z ławkami i zielenią</p>	<p>- Uzupełnienie o listę ofiar poległych w wojnach światowych i walkach w obronie ojczyzny pomnika</p>

	<p>strefie zamieszkania - stosunkowo dobry standard indywidualnej zabudowy i wyposażenia budynków mieszkalnych</p>	<p>szpeci swym wizerunkiem. Natomiast teren zieleni przyulicznej wzdłuż Białki nie jest zadawalający</p> <p>- szpecą dzikie wysypiska śmieci komunalnych, gruzu, popiołu i żużla paleniskowego</p>	<ul style="list-style-type: none"> • uporządkowanie • nasadzenia nowych odmian drzew i krzewów • urządzenie skwerów z ławkami • uporządkowanie i zagospodarowanie terenu przy sanktuarium i przy Kuźni, a docelowo całego terenu zieleni przyulicznej 	<p>- zakup i nasadzenie tradycyjnej roślinności, starych odmian oraz nowych w celu odnowienia cennego ekologicznego dziedzictwa przyrodniczego zgodnie z opracowanym projektem krajobrazowym</p> <p>- upowszechnianie edukacji ekologicznej</p> <p>- wdrożenie procesu segregacji odpadów</p>	<p>pamięci na cmentarzu</p> <p>- wykonanie skalniaków w wydzielonych miejscach oraz mostków i kładek nad rzeczką</p> <p>- ustawienie ławek na terenach zieleni przyulicznej</p> <p>- zaspokojenie potrzeb mieszkańców przez poprawę jakości i estetyki życia, sprzyjających nawiązywaniu kontaktów społecznych</p>
	<p>- Potencjalny walor przestrzeni rekreacyjno-</p>	<p>- Zbiornik jest użytkowany jako</p>	<p>- Należy zmierzać do utworzenia przy ul. Klasztornej</p>	<p>- Pozyskanie terenów przy ul. Klasztornej w celu stworzenia terenu</p>	<p>- Ukształtowanie terenu atrakcyjnego turystycznie zgodnie z</p>

	<p>wypoczynkowej w sąsiedztwie ośrodka Bajka</p> <p>- liczne lasy i obszary chronionego krajobrazu mogą cieszyć się zainteresowaniem wśród zwolenników turystyki pieszej czy rowerowej</p>	<p>kąpielisko z plażami i jako miejsce wędkowania oraz biwakowania</p> <p>- korzystnie wpływa na bioróżnorodność i kształtowanie krajobrazu z klimatem ekologicznym</p>	<p>atrakcyjnego turystycznie terenu ogólnodostępnego wraz z przystosowaniem ulicy Klasztornej, do pełnienia funkcję alei spacerowej i ścieżki rowerowej.</p>	<p>ogólnodostępnego, atrakcyjnego turystycznie</p> <p>- zastosowanie przydrożnego zadrzewienia przy ulicy Klasztornej, pełniące funkcję korytarza ekologicznego</p>	<p>zatwierdzonym projektem wykonawczym. Projekt powinien zawierać rozwiązania:</p> <ul style="list-style-type: none"> • krajobrazowe • architektoniczne • zagospodarowanie rekreacyjno-wypoczynkowe z miejscem do organizacji imprez masowych, Domem Tradycji, alejami spacerowymi z ławkami, a także z miejscami do obsługi turystyki pieszo-rowerowej

	- Przeciętna atrakcyjność inwestycyjna i średni poziom rozwoju społeczno-gospodarczego		- W lutym 2017 r. Rada Miejska przyjęła Miejscowy Plan Zagospodarowania Przestrzennego wsi Grodziec		- Wsi należy przywrócić jej charakter zgodnie ze społecznym i gospodarczym przeznaczeniem terenu, przy jednoczesnym podjęciu działań i inicjatyw niwelujących lukę infrastrukturalną
2. Jakie pełni funkcje?	- Sołectwo jest jednostką pomocniczą Gminy Ozimek powołaną głównie do zaspakajania potrzeb wspólnoty samorządowej mieszkańców i	- Organem wykonawczym jest Sołtys, którego wspomaga Rada Sołecka - organem uchwałodawczym jest Zebranie Wiejskie	- Należy podjąć działania w celu ochrony środowiska, budynków oraz zdrowia mieszkańców. Opracowany program ochrony, uchwalony przez właściwą radę,	- Przyspieszyć prace nad wdrożeniem ustaleń ochronnych Miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego wsi Grodziec, dotyczących negatywnego	- Prowadzić negocjacje i uzgodnienia z wojewodą, zarządem województwa (Marszałek) i powiatu (Starosta) w zakresie zadania rządowego,

	obejmuje obszar 2031 ha	<p>- nadzór nad działalnością sołectwa sprawuje Rada Miejska i Burmistrz</p> <p>- Zebranie Wiejskie opiniuje projekty uchwał Rady Miejskiej w sprawach:</p> <ul style="list-style-type: none"> • planu zagospodarowania przestrzennego • przepisów prawa miejscowego 	<p>jest dokumentem prawa miejscowego</p> <p>- należy pilnie określić parametry i wskaźniki zabudowy mieszkaniowej i zabudowania terenów w sąsiedztwie drogi krajowej nr 46</p>	<p>oddziaływania tranzytu samochodów ciężarowych środkiem miejscowości,</p> <p>- Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego z 2017 r. porządkuje ład przestrzenny oparty na zasadzie zrównoważonego rozwoju.</p>	<p>jakim jest budowa obwodnicy wpisanej do zagospodarowania przestrzennego województwa, Gminy i wsi Grodziec.</p>
3. Co daje utrzymanie?	<p>- Struktura zatrudnienia mieszkańców jest zróżnicowana. Zapoczątkowany proces restrukturyzacji wsi wymaga:</p>	<p>- Struktura zatrudnienia mieszkańców charakteryzuje się niskim udziałem zatrudnienia w rolnictwie i sektorze</p>	<p>- Różnicowanie w kierunku działalności nierolniczej</p> <p>- tworzenie mikroprzedsiębiorstw w zakresie usług budowlanych,</p>	<p>- Rozwój ekologicznej produkcji przyzagrodowej, powiązanej z agroturystyką i bazą noclegową.</p> <p>- tworzenie</p>	<p>- Powstawanie gospodarstw agroturystycznych i ekologicznych.</p> <p>- tworzenie mikroprzedsiębiorstw</p> <p>- rozwój bazy</p>

	<ul style="list-style-type: none"> • zwiększenia mobilności zawodowej • ukierunkowania rozwoju kadr na usługi i tworzenie pozarolniczych źródeł dochodów • tworzenie mikroprzedsiębiorstw w zakresie usług, w tym informatycznych, sprzedaży, magazynowania i doradztwa • rozwoju rolnictwa ekologicznego 	<p>usług oraz wysokim udziałem zatrudnienia poza miejscem zamieszkania. Wieś nierzadko pełni funkcję „sypialni” i nie jest miejscem pracy . Wzrasta liczba osób w wieku poprodukcyjnym a zmniejsza się ludzi młodych.</p>	<p>transportowych, doradczych, pośrednictwa finansowego i biznesowego oraz usług w sferze zdrowia, kultury i turystyki</p>	<p>pozarolniczych źródeł dochodów</p> <p>- podnoszenie kwalifikacji zawodowych i ukierunkowywanie rozwoju kadr na usługi.</p>	<p>magazynowej, przechowalnictwa i przetwórstwa</p>
<p>4. Jak jest zorganizowana?</p>	<p>- Na terenie Sołectwa działają:</p>	<p>- Działalność opiera się na sprawdzonych zasadach, takich jak:</p>	<p>- Należy dążyć do pełniejszej integracji społeczeństwa na</p>	<p>- Rada Sołecka, Stowarzyszenie Nasz Grodziec i Fundacja</p>	<p>- Działania nakierowane na potrzebę budowy</p>

	<ul style="list-style-type: none"> • Rada Sołecka • Stowarzyszenie Nasz Grodziec • Fundacja „Wieś Kresowa” • Rada Parafialna • Caritas • Drużyna ZHR • Stowarzyszenie Miłośników Kalwarii Sybiraków • klub sportowy LZS Grodziec, • zespoły śpiewacze „Grodziec” i „Jutrzenka” <p>Są to grupy działania w systemie budowania kapitału społecznego, aktywizującego</p>	<ul style="list-style-type: none"> • wykorzystywanie zewnętrznych sposobności i innowacyjnych rozwiązań • poszukiwanie dogodnych sposobności • eliminacja zewnętrznych zagrożeń • ustalanie priorytetów i celów • integracja społeczności w rozwiązywaniu problemów i usuwaniu barier rozwojowych • promowanie wsi, 	<p>rzecz odnowy i rozwoju wsi</p> <p>- jedynie współpraca i wzajemne wsparcie mogą być efektywne</p> <p>- niezbędne staje się pozyskanie do współpracy ludzi młodych w celu przekazania poziomu tożsamości oraz wartości, jakimi kieruje się społeczność</p>	<p>„Wieś Kresowa” ustalają priorytety i cele rozwojowe oraz rozwiązują problemy bieżące zgodnie z uchwałami zebrania wiejskiego</p> <p>- bieżące podejmowanie działań statutowych</p> <p>- pozyskiwanie grantów i środków na realizację zamierzeń rozwojowych w celu podniesienia jakości życia.</p>	<p>obwodnicy</p> <p>- udział w postępowaniu w sprawie uciążliwości drogi krajowej</p> <p>- konsultowanie rozwiązań z władzami samorządowymi</p> <p>- przeprowadzenie remontu kościoła i obiektów parafialnych oraz dbałość o stan Kalwarii</p> <p>- kultywowanych miejscowych tradycji i folkloru oraz promocja twórczości artystycznej</p> <p>- kontynuacja działalności Kuźni – miejsca spotkań mieszkańców i</p>
--	--	---	--	--	---

	mieszkańców w zarządzaniu lokalnymi zasobami dla poprawy jakości życia.	jej dorobku i wizerunku <ul style="list-style-type: none"> • propagowanie dziedzictwa kulturowego i religijnego 			uzupełnienie wyposażenia <ul style="list-style-type: none"> - organizacja szkoleń o charakterze edukacyjnym i warsztatowym - szkolenie młodych piłkarzy
5. Co proponuje dzieciom i młodzieży?	<ul style="list-style-type: none"> - Sala gimnastyczna przy Szkole Podstawowej - klub sportowy LZS Grodziec - kort tenisowy - boisko do kosza - plac zabaw dla dzieci - Kuźnia i świetlica wiejska – miejsce spotkań i zajęć 	<ul style="list-style-type: none"> - Niewystarczająca infrastruktura w stosunku do zapotrzebowania - brak innych miejsc przebywania w wolnym czasie młodzieży 	- Więcej boisk, placów zabaw, miejsc rekreacji i wypoczynku	<ul style="list-style-type: none"> - Podjąć działania zapobiegające spadkowi kondycji i sprawności fizycznej dzieci i młodzieży - udział młodzieży w szkoleniu i trenowaniu młodych piłkarzy 	<ul style="list-style-type: none"> - Przewiduje się utworzenie miejsca atrakcyjnego turystycznie na działce gminnej przy ul. Klasztornej, z miejscem do organizacji imprez masowych, Domem Tradycji, alejami spacerowymi z

	grupowych - biblioteka publiczna.				ławkami, a także z miejscami do obsługi turystyki pieszo- rowerowej - budowa boiska przy Zespole Szkolno-Przedszkolnym w Groźcu - budowa kortu tenisowego oraz boiska do siatkówki przy obiekcie LZS-u
6. Z kim rozwiązuje problemy?	- Sołtys i Rada Sołecka współpracują ze: <ul style="list-style-type: none"> • Stowarzyszeniem Nasz Grodziec • Fundacją „Wieś Kresowa” • Klubem Sportowym LZS 	- Zapóźnienia rozwojowe i brak dostatecznych środków rodzi potrzebę umacniania inicjatyw i działań przyspieszających rozwój i odnowę wsi Grodziec	- Problemy należy rozwiązywać w oparciu o przeprowadzone konsultacje społeczne, przy minimalizacji uznaniowości czy władczego rozstrzygnięcia i	- Utworzenie grup działania dla rozwiązywania bieżących problemów zgodnie z wnioskami i uchwałami zebrania wiejskiego - pozyskiwanie grantów i unijnych	- Zakładanie klubów, stowarzyszeń, organizacji pożytku publicznego i nowych grup działania

	<p>Grodziec</p> <ul style="list-style-type: none"> • innymi grupami działania <p>przy wykorzystaniu kompetencji samorządu lokalnego i służb publicznych</p>		rozwiązywania problemów organów samorządowych	środków pomocowych	
7. Kim są mieszkańcy?	<p>Wieś Grodziec, zamieszkała w większości przez potomków wysiedleńców wojennych spod Lwowa i okolic Stanisławowa oraz ludność napływową z centralnych województw Polski po 1945 r., jest miejscowością</p>	<p>- Wieś wyróżnia się wysokim poziomem tożsamości, która w połączeniu z samoorganizacją tworzy cenny kapitał</p> <p>- wieś charakteryzuje się niskim udziałem zatrudnienia mieszkańców w rolnictwie i sektorze usług oraz wysokim udziałem zatrudnienia</p>	<p>- Priorytetem staje się powstrzymanie negatywnych tendencji demograficznych i zahamowanie migracji osób młodych</p> <p>- oparta na wiedzy gospodarka zasobami wsi wymaga społeczeństwa przygotowanego i otwartego na nowe</p>	<p>- Zapewnienie dogodnych warunków życia związanych z pracą, odpoczynkiem i mieszkaniem w bezpiecznym i czystym środowisku</p> <p>- edukacja społeczeństwa, podnoszenie kwalifikacji i ukierunkowanie rozwoju kadr na usługi</p>	<p>- Zachęcanie mieszkańców do działania na rzecz rozwoju i odnowy wsi, co powinno wpłynąć na powstanie wielu inicjatyw</p> <p>- priorytetową zasadą działania będzie partnerstwo grup działania, koncentracja całej społeczności i otwartość programu</p>

	<p>zróznicowaną kulturowo, aczkolwiek z wybijającą się i kultywowaną tradycją kresową</p>	<p>poza miejscem zamieszkania</p> <ul style="list-style-type: none"> - wzrasta liczba osób w wieku poprodukcyjnym a zmniejsza się młodych - wieś starzeje się 	<p>myślenie i działania innowacyjne</p> <ul style="list-style-type: none"> - należy dążyć do integracji społeczeństwa i wzrostu motywacji do działania na rzecz poprawy warunków życia i zamieszkania 	<p>i zajęcia pozarolnicze</p> <ul style="list-style-type: none"> - organizowanie szkoleń, kursów, spotkań i imprez kulturalnych 	<p>odnowy wsi.</p>
<p>8. Jakie obyczaje i tradycje pielęgnuje i rozwija</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Wieś zróznicowana kulturowo, z wybijającą się i kultywowaną tradycją kresową - działają dwa śpiewacze zespoły folklorystyczne „Grodziec” i „Jutrzenka” kultywujące i propagujące 	<ul style="list-style-type: none"> - Nasze zespoły śpiewacze nieprzerwanie od kilkudziesięciu lat promują wieś w występach publicznych i uczestniczą w życiu kulturalnym i religijnym wsi i gminy - ludność zachowała tradycyjną kuchnię 	<ul style="list-style-type: none"> - Niezbędne staje się przekazanie zachowanego poziomu tożsamości, obyczajowości i pielęgnowanych tradycji ludziom młodym - kultywowanie tradycji w domach rodzinnych - pielęgnowanie 	<ul style="list-style-type: none"> - Pozyskanie do współpracy ludzi młodych - zachęcanie mieszkańców do zachowywania tradycji - organizowanie konkursów w celu odtwarzania i dokumentowania historii bliskiej 	<ul style="list-style-type: none"> - Kontynuacja, pielęgnacja i zachowywanie tego, co najcenniejsze i charakterystyczne dla naszego dziedzictwa kulturowego, obyczajów i tradycji. - kultywowanie miejscowych tradycji i folkloru i prezentacja poprzez środki

	<p>zachowane miejscowe tradycje, folklor i obyczaje</p> <p>- powstała „Izba tradycji” w Szkole Podstawowej ze zbiorom starych narzędzi, przedmiotów codziennego użytku, zachowanych wzorców i śladów naszego dziedzictwa kulturowego</p> <p>- kościół parafialny z 1891 r. z obrazami, chorągwiemi, wotami i chrzcielnicą z Biłki Szlacheckiej – dawnej parafii z kresów</p>	<p>kresową</p> <p>- zostały zachowane obrzędy religijne, odpusty, procesje z chorągwiemi w święta kościelne</p> <p>- organizowane są festyny, dożynki, korowody dożynkowe, festiwale folklorystyczne wielokulturowe</p> <p>- na przestrzeni ostatnich lat zauważa się, że nasze obyczaje zostają wzbogacane o zwyczaje śląskie, prezentowane w Grodźcu przez mieszkańców wsi sąsiednich (wodzenie niedźwiedzia)</p>	<p>obyczajów i przechowywanie starych pamiątek i wiekowych przedmiotów codziennego użytku</p> <p>- integracja z wielokulturowością lokalnego społeczeństwa w Gminie Ozimek</p>	<p>- rejestrowanie dźwiękowe i filmowe lokalnych uroczystości i imprez kulturalnych i religijnych</p> <p>- nagrywanie występów naszych zespołów folklorystycznych i rozpowszechnianie ich w środowisku</p>	<p>masowej komunikacji</p>
--	--	---	--	--	----------------------------

<p>9. Jaki ma wygląd?</p>	<p>- Wieś ma charakter typowo ulicowy, wszystkie zabudowania z wyjątkiem kilkudziesięciu obejść w bocznych uliczkach usytuowane są wzdłuż głównej ulicy Częstochowskiej - na znacznym odcinku wzdłuż ulicy płynie rzeczka Białka a klimat ekologiczny kształtowany jest przez zielen przyuliczną wzdłuż Białki</p>	<p>- Obustronna zabudowa ulicy tworzy „układ ruralistyczny” - wieś tworzy ukształtowany układ przestrzenny z zespołami zabudowy i zadbaną tradycyjną linią usytuowania zagród z pierwszej połowy XX wieku - przestrzeń publiczna wzdłuż ciek wodnego wymaga rewitalizacji, odnowienia i uporządkowania - przestrzeń publiczna w centrum wsi posiada dzisiaj konkretne</p>	<p>- Zapewnienie wysokiej jakości środowiska przyrodniczego, pracy i zamieszkania - nasadzenie drzew i krzewów - poprawa estetyki otoczenia i wizerunku wsi - estetyka i jakość substancji mieszkaniowej oraz przestrzeni publicznej bezpośrednio decydują o jakości i poziomie życia mieszkańców</p>	<p>- Docelowym rozwiązaniem wpływającym na zmianę klimatu akustycznego i na stworzenie bezpiecznego otoczenia jest realizacja bez zbędnej zwłoki obwodnicy wsi - przywrócenie ład przestrzennego w nowym Planie Zagospodarowania Przestrzennego - konieczne ograniczenie negatywnego oddziaływania na stan środowiska i istniejące zagospodarowanie w</p>	<p>- Zachowanie walorów historycznych a zarazem integracja form historycznych i przestrzennych - wyeksponowanie w centrum wsi skweru z ławkami i zielenią oraz miejsca pamięci, ku czci mieszkańców wypędzonych z Kresów Wschodnich zgodnie z opracowanym projektem krajobrazowym - uporządkowanie i rewitalizacja przestrzeni publicznej i całego terenu zieleni przyulicznej</p>
----------------------------------	--	---	---	---	--

		racjonalne przeznaczenie i nie szpeci już swym wyglądem		celu poprawy jakości życia do czasu wykonania obwodnicy - w trybie pilnym likwidacja dzikich wysypisk odpadów komunalnych, gruzu, popiołu na terenach przyulicznej przestrzeni publicznej	- nasadzenie starych odmian drzew i nowych gatunków w celu odnowienia cennego i ekologicznego dziedzictwa przyrodniczego - wykonanie skalniaków w wydzielonych miejscach przestrzeni publicznej - ustawienie ławek na terenach zieleni przyulicznej
10. Jakie są mieszkania i obejścia?	- Wieś sprawia wrażenie zadbanej, z estetycznie zagospodarowanymi podwórkami i	- Stara zabudowa ciągle modernizowana i remontowana poddawana jest postępującej	- Estetyka i jakość substancji mieszkaniowej oraz przestrzeni publicznej bezpośrednio decydują		

	ogródkami przydomowymi - dużo nowych przydomowych nasadzeń krzewów ozdobnych i rabatów kwiatowych - obszar wsi charakteryzuje się stosunkowo dobrym standardem indywidualnej zabudowy i wyposażenia mieszkań - powstaje obok starej z XX w. powstaje nowa substancja mieszkaniowa na nowych terenach inwestycyjnych - wysoki dostęp do sieci	dewastacji, którą można powstrzymać jedynie poprzez wyprowadzenie tranzytu ciężkich pojazdów z zabudowy mieszkaniowej - szpecą drzewa i krzewy przy drodze krajowej usychające z powodu niekontrolowanego spływu zasolonych i zanieczyszczonych wód opadowych i roztopowych z jezdni drogi krajowej nr 46	o jakości i poziomie życia mieszkańców - należy poprawić i utrzymywać dobry standard i estetykę substancji mieszkaniowej i jej wyposażenia - utwardzenie powierzchni dróg dojazdowych zapewni bezpieczeństwo i komfort jazdy, a ponadto ograniczy zapylenie komunikacyjne - dużo zieleni wokół posesji		
--	---	---	---	--	--

	<p>telekomunikacyjnej, wodociągowej, internetowej i kanalizacji - brak sieci gazowniczej - zły stan nieutwardzonych nawierzchni gminnych dróg dojazdowych do gruntów rolnych i leśnych</p>				
<p>11. Jaki jest stan otoczenia środowiska naturalnego?</p>	<p>- Ze względu na ulicowy charakter wsi i tzw. układ ruralistyczny stan otoczenia zabudowy i środowiska naturalnego wsi w sąsiedztwie drogi</p>	<p>- Ochrona wód powierzchniowych i ochrona dziedzictwa przyrodniczego jest niewykonywana - odpady zagospodarowują podmioty wyłonione</p>	<p>- Zapewnienie wielofunkcyjnego zrównoważonego rozwoju odniesionego do aspektów środowiskowych - powstrzymanie postępującej</p>	<p>- Wyprowadzenie tranzytu z zabudowy mieszkaniowej w trybie pilnym - jedynym skutecznym, a zatem uzasadnionym rozwiązaniem jest</p>	<p>- Budowa obwodnicy wraz z infrastrukturą chroniącą środowisko naturalne - rozbudowa sieci kanalizacyjnej na terenach nowej zabudowy</p>

	<p>krajowej znajduje się w strefie ponadnormatywnego negatywnego oddziaływania tranzytu pojazdów - ponadnormatywny hałas i wibracje - niekontrolowany spływ zasolonych i zanieczyszczonych wód opadowych i roztopowych z drogi krajowej do cieku wodnego - uporządkowana gospodarka odpadami - wieś leży w zasięgu Obszaru Chronionego Krajobrazu Lasy Stobrawsko-Turawskie</p>	<p>w przetargu, w oparciu o umowy zawarte z właścicielami posesji - wydatki na ochronę środowiska i ochronę zdrowia mieszkańców są niewystarczające, co potwierdza „Przegląd ekologiczny dla drogi krajowej”, przedłożony Wojewodzie w dniu 22.02.2006 r. - zły stan i brak możliwości poprawy warunków zamieszkania, otoczenia i postępująca degradacja środowiska naturalnego</p>	<p>dewastacji istniejącego zagospodarowania i środowiska naturalnego w sąsiedztwie drogi krajowej oraz stworzenie bezpiecznego otoczenia - do czasu wykonania obwodnicy całość zabudowy mieszkaniowej należy objąć rewitalizacją akustyczną budynków - walory środowiskowe i bezpieczne czyste otoczenie traktować należy jako źródło nowych możliwości</p>	<p>realizacja obejścia drogowego wsi - zachowanie przyrodniczych obszarów przydrożnego zadrzewienia korzystnie wpływającego na klimat akustyczny i ekologiczny wsi, wykorzystanie wielofunkcyjnych lasów staje się żywotnym i pierwszoplanowym zadaniem - pełne wykorzystanie walorów otoczenia wsi będzie możliwe po wybudowaniu obwodnicy wsi i po</p>	<p>mieszkaniowej - rewitalizacja otoczenia wsi i jej środowiska naturalnego - zrównoważony rozwój i opisany ład przestrzenny zapisany w Miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego z 2017 r.</p>
--	---	---	---	--	---

	<p>- liczne lasy i obszary chronionego krajobrazu mogą cieszyć się zainteresowaniem wśród zwolenników turystyki pieszej, rowerowej, a nawet agroturystyki</p>		<p>rozwoju usług</p> <ul style="list-style-type: none"> - wykorzystanie i przystosowanie walorów przyrodniczo-krajobrazowych do wypoczynku, rekreacji i regeneracji sił - podstawowy komponent przestrzeni to bezpieczne otoczenie i życie w czystym chronionym środowisku 	<p>eliminacji zagrożeń zewnętrznych</p>	
<p>12. Jak jest rolnictwo?</p>	<p>- Przewaga gruntów klasy V, VI wpływa na niezadowalającą jakość rolniczej przestrzeni produkcyjnej</p>	<p>- Niska wydajność produkcji wysokotowarowej</p> <ul style="list-style-type: none"> - niski udział zatrudnienia mieszkańców w 	<p>- Ten stan wymaga podjęcia działań przyspieszających zmiany w kierunku różnicowania działalności</p>	<p>- Edukacja i ukierunkowanie rozwoju kadr na usługi</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozwój działalności gospodarczej pozarolniczej 	<p>- Rozwój ekologicznej produkcji rolniczej na działkach przyzagrodowych w powiązaniu z agroturystyką i</p>

	<p>- przewaga trwałych użytków zielonych (łąk)</p> <p>- część gruntów leży odłogiem</p> <p>- niezadawalający stan rowów melioracyjnych</p> <p>- wiosenne podtopienie gruntów niżej położonych opóźnia prace polowe i obniża plony</p> <p>- niemal całkowicie zaniechano hodowli bydła, poza nielicznymi wyjątkami</p>	<p>rolnictwie i w sektorze usług oraz wysoki udział zatrudnienia poza miejscem zamieszkania</p> <p>- stare budynki zagrodowe w bezpośrednim sąsiedztwie zabudowy mieszkaniowej nie nadają się do hodowli zwierzęcej</p> <p>- istniejące zagospodarowanie umożliwia jedynie prowadzenie ekologicznej produkcji żywności na terenach przyzagrodowych</p>	<p>nierolniczej i tworzenia mikroprzedsiębiorstw</p> <p>- w miejsce rozdrobnionych zanikających małych gospodarstw rolnych należy przewidzieć powstanie nowych gospodarstw, zapewniających ciągłość rolniczego użytkowania ziemi i utrzymanie jej w należytej kulturze rolnej</p> <p>- przeobrażenia te będą wymagały nowoczesnego zaplecza produkcyjnego, wyposażenia w sprzęt</p>	<p>- rozwój usług transportowych, budowlanych, doradczych oraz usług w sferze zdrowia, kultury i obsługi turystyki</p> <p>- edukacja społeczności, organizowanie szkoleń kursów motywujących do działań</p> <p>przeobrażających wieś w obszar wielofunkcyjny.</p>	<p>sprzedażą żywności ekologicznej.</p> <p>- wyprowadzenie tranzytu pojazdów samochodowych z istniejącego zagospodarowania wsi i aktywacja terenów w obrębie wsi Grodziec</p> <p>- rewitalizacja środowiska naturalnego wsi i gruntów rolnych oraz zachowanie ciągłości użytkowania ziemi trwałych użytków zielonych (łąk i pastwisk)</p>
--	---	--	---	---	---

			i wymuszą powstanie nowoczesnego budownictwa zagrodowego na terenach rolniczych		
13. Jakie są powiązania komunikacyjne?	- Droga krajowa nr 46 przebiegająca środkiem miejscowości jest najważniejszym połączeniem drogowym, a powiązania drogi krajowej z drogą powiatową i wojewódzką stwarzają warunki dla rozwoju wsi Grodziec - występują zakłócenia w obsłudze	- Wymieszanie ruchu tranzytowego z ruchem lokalnym negatywnie wpływa na jakość obsługi terenów w sąsiedztwie drogi krajowej i na bezpieczeństwo ruchu pieszych i ruchu przy zjazdach na posesje w obszarze zamieszkania - droga krajowa przebiegająca środkiem miejscowości	- Sprzyjające warunki dla rozwoju wsi pojawiłyby się po wybudowaniu obwodnicy tranzytowej, która stałaby się ekspresowym efektywnym szlakiem tranzytowym, gwarantującym szybkie dojazdy do autostrad A4 i A1 w europejskim systemie komunikacyjnym	- Wyprowadzenie tranzytu pojazdów z zabudowy mieszkaniowej i odciążenie głównej ulicy w obszarze zamieszkania - doraźnie w ramach zarządzania ruchem i sprawowania nadzoru nad tym zarządzaniem należy dążyć do uzupełnienia oznakowania na powiązaniach	- Dla zwiększenia bezpieczeństwa i komfortu podróżowania po drogach publicznych należy dążyć do poprawy parametrów i utwardzenia nawierzchni gminnych dróg dojazdowych powiązanych z drogą krajową i powiatową w obrębie wsi

	<p>transportowej terenów przyległych do drogi krajowej (zjazdy na posesje) i zakłócenia w ruchu lokalnym na nieutwardzonych drogach gminnych powiązanych z drogą krajową i drogą powiatową</p>	<p>rozpoławia wieś i stwarza utrudnienia w przejazdach gospodarskich pojazdów rolniczych i przy przepędzaniu zwierząt - hałas, wibracje i inne utrudnienia to znacząca bariera rozwojowa wprowadzająca ograniczenia dla terenów sąsiadujących z drogą krajową</p>	<p>- może się to przyczynić do aktywacji terenów w obrębie wsi, stanowiących alternatywną przestrzeń dla rozwoju gospodarczego wsi Grodziec, przy niezadowolającej jakości rolniczej przestrzeni produkcyjnej - nowe tereny inwestycyjne przy obwodnicy wpisane w Miejscowym planie zagospodarowanie przestrzennego wsi z 2017 r.</p>	<p>gminnych dróg z drogą krajową dla poprawy bezpieczeństwa ruchu - zabiegać o odcinkowy pomiar prędkości na DK 46, na długości całej wsi.</p>	
--	--	---	---	--	--

F. WIZJA ROZWOJU WSI NA LATA 2009-2020

• Cele ogólne

1. Odbudowa więzi międzyludzkich społeczności lokalnej.
2. Integracja mieszkańców poprzez wspólne spędzanie czasu.
3. Promowanie wsi, jej dorobku i wizerunku.
4. Wzajemne wsparcie i współpraca w usuwaniu barier rozwojowych.
5. Kultywowanie starych tradycji i tworzenie nowych zwyczajów.
6. Zachowanie dorobku pokoleniowego, dziedzictwa kulturowego i przyrodniczego oraz eliminacja zewnętrznych zagrożeń.
7. Stworzenie centrum wsi.
8. Utworzenie uporządkowanej i zorganizowanej przestrzeni rekreacyjno-wypoczynkowej, z aleją spacerową przy ul. Klasztornej.
9. Zachęcanie mieszkańców i przedsiębiorców do współpracy na rzecz wsi oraz do partnerstwa otwartego na nowe myślenie i innowacyjność działania.
10. Poprawa estetyki wsi i standardu przestrzeni publicznej w centrum wsi oraz na terenach zieleni przyulicznej wzdłuż cieków wodnych.
11. Aktywacja gospodarcza wsi z zachowaniem zrównoważonego i harmonijnego rozwoju
12. Wyznaczenie nowych terenów inwestycyjnych.
13. Zapewnienie dogodnych warunków życia i zamieszkania w bezpiecznym otoczeniu oraz czystym i chronionym środowisku.

• Cele szczegółowe

1. Zagospodarowanie terenu przestrzeni publicznej ogólnodostępnej:
  - ✓ utrzymanie i pielęgnacja w centrum wsi miejsca pamięci ku czci mieszkańców wypędzonych w 1945 r. z Kresów Wschodnich oraz uzupełnienie obelisku ofiar poległych w wojnach i walkach w obronie ojczyzny;
  - ✓ rewitalizacja, kształtowanie i uporządkowanie całego terenu zieleni przyulicznej wzdłuż Białki, jako dziedzictwa przyrodniczego wsi.
2. Tablica informacyjna z historią miejscowości w centrum wsi.
3. Poprawa estetyki i standardu przestrzeni publicznej w otoczeniu zabudowy mieszkaniowej.

4. Utworzenie przestrzeni rekreacyjno-wypoczynkowej, z miejscem do organizacji imprez masowych, Domem/Domami Tradycji, alejami spacerowymi z ławkami, a także z miejscami do obsługi turystyki pieszo-rowerowej.
5. Stworzenie alei spacerowej przy ul. Klasztornej, z zadrzewieniem pełniącym funkcję korytarza ekologicznego.
6. Budowa boiska sportowego przy Zespole Szkolno-Przedszkolnym im. Mikołaja Kopernika.
7. Budowa kortu tenisowego oraz boiska do koszykówki i do siatkówki przy obiekcie LZS-u
8. Kronika Wsi.
9. Świetlica wiejska - „**Kuźnia**”.
10. Działalność kulturalno – oświatowa:
  - ✓ organizowanie zajęć dla dzieci i młodzieży;
  - ✓ kursy tematyczne;
  - ✓ działalność Koła Gospodyń Wiejskich.
11. Działalność turystyczno-rekreacyjna:
  - ✓ wycieczki rowerowe
  - ✓ wycieczki autokarowe
  - ✓ organizacja turniejów: piłka siatkowa, tenis ziemny, siatkówka
12. Święta i imprezy okolicznościowe, między innymi: Powiatowe Spotkania Kresowe, Dożynki, Polsko-Czeski Turniej piłkarski, Dzień Dziecka, Dzień Seniora, Dzień Kombatanta, spotkanie opłatkowe, udział w Pielgrzymce Sybiraków.